

it happened that a gentile brought &c. Ib. 24^a, a. fr. לטורר מ' לטורר מ' you quote a fact which disproves your rule! Yeb. 70^b בגופו מ' ומ' מזוכר מ' (the uncircumcised) lacks an act and this to be performed on his body; a. fr.—'אנשי מ' (sub. נפיש) *men in whose behalf miracles occur, saints*. Sot. IX, 15; a. fr.—מעשה מרכבה—'מ' נסים, v. respective determinants.—Pl. מעשׂי, constr. מעשׂי. B. Kam. 95^b, a. fr. הוא מ' בכל יום is it not a daily occurrence? Tosef. Nidd. IV, 3 וב' דוליד וב' דוליד וב' דוליד my father brought the report of two precedents from Tibin to Jabneh. Ber. 32^b טובים מ' טובים מ' good deeds; a. v. fr.

מעשׂא m. (צטון) *stronghold*. Targ. Prov. X, 29 (Ms. מעשׂא).
מעשׂר m. (b. h.; denom. of עשׂר) *tithe*.—'מ' תרומה the tithe of the tithe which the Levite owes to the priest (Num. XVIII, 26); 'מ' or ראשון מ' the first tithe belonging to the Levite; 'מ' שני the second tithe to be consumed by the owner in Jerusalem (Deut. XIV, 22, sq.); 'מ' עניי—'מ' the poor man's tithe, every third year (ib. XXVI, 12). Maas. Sh. V, 6; a. v. fr.—Pl. מעשׂרות (מעשׂרות). Maas. I, 1 'מ' חייב במ' is subject to tithes; a. v. fr.—*Ma' asroth, Ma' aser Sheni*, respective names of two treatises of Mishnah, Tosefta and Talmud Y'rushalmi, of the Order of Z'raim.

מעשׂר ch. same. Targ. Num. XVIII, 26 (ed. Berl. מעס); a. fr.—Targ. Y. Deut. XII, 6 מעשׂר (collective noun).—Pl. מעשׂרות, מעס, מעס, מעס. Targ. Num. XVIII, 28; Targ. O. Deut. I. c. מעסריכון ed. Berl. (ed. Vienna מעשׂרה). Targ. Mal. III, 8; 10; a. fr.

מעשׂר, v. preced.

מעשׂר, v. sub 'מפיר.

מעשׂר m. (פגעי) *mafgi'a (plague)*, name of an animal of which the lion is afraid, *the Ethiopian gnat* (Levys. Zool. d. Talm. p. 316). Sabb. 77^b (Rashi: a small beast frightening the lion with its howl).

מעשׂר f. (פגרי I) *desolation*. Targ. Is. XLIX, 19.

מעשׂר, Targ. Y. Ex. XXII, 16 some ed., v. מעשׂר.

מעשׂר f. (נפרי) 1) *flag*. Num. R. s. 2 לכל נשירא ונשירא מ' צבע מ' for each prince a flag of a different color. Ib. צבע מ' the color of the flag; a. fr.—[Pl. מעשׂרות. Mekh. B'shall. s. 2, v. מעשׂרות.]—2) (emp. Lat. mappa, of Punic origin) *napkin, towel*. Ber. VIII, 3; a. fr.—3) *bandage* around a scroll. Y. Meg. I, 71^d; Y. Erub. X, 26^b top ספר שאין עליו מ' a scroll which is not bandaged (so that the writing is partly exposed).

מעשׂר m. (b. h.; מפוח; נפח) 1) *mechanic's bellows*, contr. to שופיר blowing tube. Tosef. Bets. III, 15.—2) *smithy*. Tanh. Vayesheb 1, v. גיצין—Gen. R. s. 84 לנפח פרוח, read: מפוח, v. מפוח.

מעשׂר ch. same, *bellows*. Taan. 12^a מ' מפוחים belows full of wind (abstinence without merit).

מעשׂר, v. פלם.

מעשׂר, v. פלש.

מעשׂר f. (נפל) 1) *dropping, throwing seed*. Arakh. 25^a במ' יד... כור זרע we assess the value of a field by the quantity of seed... which it takes when strewing with the hand, opp. to שוררים מ' strewing from a perforated bag or wagon drawn by oxen; B. Mets. 105^b; a. e.—Y. Ber. III, 6^c bot. במפלה יד with one and the same throw.—2) *falling in, debris*. Ber. 3^a, sq. you must not enter a ruined building for prayer מפנה המ' because it may fall in. Y. Sabb. XVI, 15^d top מיר המ' מצילין we must save (on the Sabbath)... persons buried under debris. Pes. II, 8 מ' חמץ שנפלה עליו מ' leavened matter covered with debris; a. fr.—3) (= מפלה) *downfall*. Y. Ber. V, beg. 8^d של מזריביו חרם Jeremiah closed with prophesying the downfall of the destroyers of the Temple; (Midr. Till. to Ps. IV בכפלה).

מעשׂר m. pl. (v. פיקא II) *gliding, sinking*. Koh. R. to VIII, 11 (in Chald. dict.) לירא להין... לירא להין (some ed. מפיק) those haughty ones (or Romans) go in, ... go out, they never slip.

מעשׂר (a feigned denom. of פירח, v. מפוח) *I will be a pazi'h (a substitute for nazir)*. Y. Naz. I, beg. 51^a מפוחא (corr. acc.); Ned. 10^b מפוחא (corr. acc.); v. מפוחא.

מעשׂר m. (b. h.; נפש) *blowing, expiring; exhaustion, despair*. Tanh. Sh'mini 11.—[Tosef. B. Bath. II, 17 מפח, read with ed. Zuck. מפחיר, v. מפחיר.]

מעשׂר m., **מעשׂר** f. ch. same; מפוח נפש *despair*. Targ. Job XI, 20. Targ. Is. XVII, 11. Targ. Deut. XXVIII, 65 מפוח (ed. Vien. מפוח, pl. constr.; Y. מפוח).—[Pl. מפוחין. Targ. Ps. XI, 6 ראשון מ', v. מפוח.]

מעשׂר, v. מפוחא.

מעשׂר, v. מפוחא.

מעשׂר, Sifré Deut. 43, v. פויגילין.

מעשׂר m. v. פטר.

מעשׂר m. (פטר) *dismissal from school, reading of Scriptures and prayers at dismissal*.—Pl. מפטרין. Ber. 53^b בעידן מפטרין (Ms. F. מפטרין) at the time of their dismissal with devotional exercises; מ' בדלא עידן מ' (Ms. F. מפטרין) not at dismissal (when they recite merely for practice).

מעשׂר f. (פטר) *divorced*. Targ. Y. Lev. XXI, 7; 14.

מעשׂר, **מעשׂר** (b. h.) pr. n. m. *Mephibosheth*, son of Jonathan, fabled to be a great scholar and acknowledged by David as his teacher. Ber. 4^a. Num. R. s. 8; a. fr.—Erub. 53^b, v. נגב.

מעשׂר, v. מפוחא.

מעשׂר pr. n. pl. *Memphis* in Egypt. Targ. Jer. II, 16, a. e. (h. text ה); Targ. Ez. XXX, 13 מפס ed. Wil.—v. מפיר.

מפוס, v. פוס.

מפיקים, v. מפיקים.

מפיריה, Yalk. Lev. 547, מ' של מעור, read: מפיריה.

מפין, inf. of מפין.

מפלה f. (b. h.; נפל) fall, downfall. Gen. R. s. 17 החלה מ' שינה the beginning of (moral) ruin is sleep (laziness); Yalk. ib. 23 מפלה (pl). Snh. 39^b של רשעים the downfall of the wicked; Midr. Till. to Ps. IV, v. מפלה; a. fr.—Pl. מפלה. Yalk. l. c.; a. e.

מפליצה f. (b. h.; פליץ) debauchery, name of an idol. Ab. Zar. 44^a, v. מפליצה.

מפלה, v. מפלה.

מפלה f. ch.=h. מפלה, a. מפלה. Targ. Ez. XXXI, 13; 16; a. fr.—Pl. מפלה. Y. Taan. III, end, 67^a חמין מפלה מפלה were there.

מפנה m. (פנה) vacancy. Toh. X, 5 מקום חמין a vacant place.

מפני, v. פנים.

מפני, Gen. R. s. 63 רמשה מ', v. פני I.

מפנק m. (part. pass. of פנק) brought up in wealth, delicate, fastidious. Targ. Prov. IV, 3; a. e.—Keth. 67^b מפנקי מפנקי מפנקי is he used to such comforts?—B. Kam. 84^a מפנקי מפנקי מפנקי one man is delicate and feels pain more intensely, another is hardened &c.; a. e.—Pl. מפנקי מפנקי מפנקי to include delicate persons (that do not walk barefooted). Sabb. 109^a; a. fr.—Fem. מפנקתא, מפנקתא. Targ. O. Deut. XXVIII, 56 (מפנקתא). Targ. Is. XLVII, 8; a. e.—Pl. מפנקתא, מפנקתא. Targ. Lam. IV, 3.

מפנקתא f. (preced.) used as adv. in the manner of a nobleman. Targ. I Sam. XV, 32 (h. text מערנה).

מפנקתא f. (preced.) good breeding; delicacy, fastidiousness. Targ. O. Deut. XXVIII, 56 ed. Berl. (Ms. I מפנקתא, some ed. מפנקתא, v. Berl. Targ. O. II, p. 58; Y. מפנקתא).—Pes. 50^b מפנקתא מפנקתא it is merely because they are used to indulgence (idleness). Hag. 6^a מפנקתא מפנקתא Hannah saw in Samuel extraordinary tenderness (saw that he was a very delicate child).

מפנקתא, v. מפנקתא.

מפנס, v. מפוס.

מפסולה, v. מפסולה.

מפסועיהא f. (פסע) trotting. Targ. Jer. VIII, 16 ed. Lag. (ed. פסועיהא, Kimhi מפסועיהא). Ib. XLVII, 3 (ed. Wil. מפסועיהא).

מפסוליה, v. next w.

מפסלה f. (פסל) 1) plane. Kel. XIII, 4 (ed. Dehr. 5; Mish. ed. מפסלה; Maim. in comment. מפסלה).—2) sculptor's chisel. Tosef. Sabb. XIII (XIV), 17, v. מפסלה.

מפסלה f. ch. (preced.) sculptor's work, engraving. Targ. Ps. LXXIV, 6 מפסלה ed. Lag. (some ed. מפסלה; ed. Wil. מפסלה), v. מפסלה.

מפסע m. (פסע) mat of reeds, bark &c.; the poor man's mattress. B. Mets. 113^b in cases of seizure for debt we must allow מפסע מפסע מפסע a (dining) couch and a couch with matting to the poor man, contrad. to מפסע. Sabb. 84^a, sq. Kel. XXVII, 2; a. fr.

מפסע ch. same.—Pl. מפסע. Sabb. 65^a מפסע מפסע and had mats for them (spread at the bottom of the river in which they bathed; oth. opin. put up on the shore as screens) in the days of Tishri; Ned. 40^b; a. e.

מפסלה f. plane, v. מפסלה.

מפסלה, v. מפסלה.

מפסקא m. (פסק) 1) =h. מפסקא, coming forth; מפסקא; (of a building) exit; (of troops) exodus, march. Targ. II Kings II, 21.—Pl. מפסקא. Targ. Ps. CXXXVI, 4.—Targ. Ez. XLII, 11. Targ. Num. XXXIII, 2 (ed. Berl. מפסקא; Y. ed. Vien. מפסקא); a. e.—2) discharge from the bowels. Gitt. 56^b, v. מפסקא.—V. מפסקא.

מפסקא f. same, 1) source; mine. Targ. Ps. CVII, 33. Targ. I Chr. I, 23; a. e.—2) that which comes forth, sprouting. Targ. Job XXXVIII, 27.—Targ. Ps. LXXXIX, 35 (Targ. O. Deut. XXIII, 24 מפסקא).—3) going out, leaving. Targ. Ex. XXI, 7 (ed. Vienna מפסקא). Targ. Ps. LXVIII, 21 מפסקא death.—V. next w.

מפסקא f. (preced.) =h. מפסקא, 1) discharge, excrement. Constr. מפסקא. Targ. Ez. IV, 12. Targ. O. Deut. XXIII, 14 (ed. Lisb. מפסקא; Ms. מפסקא); a. e.—Sabb. 134^a מפסקא מפסקא its anus.—2) expense, outlay. Lev. R. s. 34 מפסקא מפסקא (not רמא) who shall make the outlay?; Yalk. ib. 665.

מפסוקה, v. מפסוקה.

מפסוקה m. (פוק) wife's settlement.—Pl. constr. מפסוקה. Targ. Y. Ex. XXII, 16 (not מפסוקה; O. מפסוקה).

מפסוקיהא f. pl. (פוק) loose threads of a tassel, fringes. Sabb. 59^b.

מפסוקה f. pl. מפסוקה (פוק) = מפסוקה, press-beam or stone. B. Bath. 67^b Ms. M. (ed. מפסוקה; Ms. B. מפסוקה); Y. ib. IV, beg. 14^c; Tosef. ib. III, 2.

מפסוע, v. מפסוע.

מפסועה, m., infin. of פסע q. v.

מפסועה m. (part. pass. of פסע) = מפסועה. Targ. Y. I Dent; XXVIII, 54.—Fem. מפסועתא, מפסועתא. Ib. 56 (not מפסועתא; Ar. מפסועתא).—Pl. מפסועתא. Targ. Y. Num. XXXI, 50.

מפרע m. (פרע) *upsetting*; לִמְ (adv.; cmp. חפך) 1) *irregularly, out of order*. Meg. II, 1 לִמְ... הקורא he who reads the Book of Esther in an irregular way (corresp. to סירוסין, ib. 18^b top). Ib. 17^a (ref. to Esth. IX, 27) מה זמנם לא לִמְ as you cannot disregard the order of these days in celebrating their season, so you must not transpose the order in which the events of these days are described. Ib. (ref. to Esth. IX, 28) מה עשייה לִמְ לא אף זכירה לִמְ as you cannot subvert the order of recitation, so you must not subvert the order of recitation. Ber. 13^a; Sot. 32^b; a. e.—2) *backward, retroactively, retrospectively*, opp. מכאן ולהבא. Snh. 27^a הוא נפסל לִמְ he becomes disqualified as witness retroactively, i. e. his testimonies are invalidated from the time that he perjured himself (opp. מיכן ולהבא, v. בן III). Erub. 37^b, sq... ונמצא לִמְ and the retroactive result would be that he drank untithed wine at the time; Y. Dem. VII, 28^b לִמְפָּרַע. Y. Gitt. III, end, 45^b לִמְפָּרַע הוא נעשה דומין is it to be considered as sour wine at the time, i. e. from the day that he was bound to examine it? Tosef. Sot. XI, 9 לִמְ... count thirty-three days backward. Gen. R. s. 49 לִמְ take up the argument going back gradually (from fifty to forty-five &c.); a. fr.—Tosef. Ber. IV, 19, sq. (ל) כרחלה לִמְ to say the blessing after meal, opp. כרחלה לִמְ; Pes. 101^b.

מפרעתא f. (פרע I) *tearing open*, esp. (sub. בירח) *the place of the abdomen which the butcher strikes when tearing the peritoneum*. Hull. 50^b (expl. כרס הפנימי) (some ed. מפרעתא).

מפרקי m. (פרק) *joint*.—Pl. constr. מפרקי. Naz. 52^b מפרקי ידים וז' the joints of arms and legs.

מפרקה f. (b. h.; preced.; cmp. אפקוהא) [*that which branches off*], *neck, nape*. Hull. 113^a מפרקה וז' he who breaks the neck of a slaughtered animal before it is dead. Zeb. 65^b וז' חותך שדררה he cuts (with his nail) the spinal column and the nape; Hull. 21^a; 28^a. Ib. 10^b (in Chald. dict.) כעצם דמ' איפגים the knife may have been notched on striking the neck-bone; a. fr.

מפרש m. (פרש) *one who undertakes a voyage*. Gitt. VI, 5 וז' ודויצא וז' one who starts for a sea voyage or a caravan journey.—Pl. מפרשי הים. מפרשי הים מ' ימים, מפרשי הים מ' ימים. Y. Sabb. II, beg. 4^c, a. e. וז' ימים I went around inquiring of all sea-faring people; (Bab. ib. 20^b ימא ימא)—[In later Hebr. מ' *commentator*.]

מפשוימיהא f. (פשט) *stretching out hands and feet, prostration at prayers* (=ח. הַשְׁתַּחוּיָה). Y. Ab. Zar. IV, 43^d top מ' רחעניה וערובהא וז' the prostration on fast days (that it must not be done on stone floors, v. ib., a. Meg. 22^b), and the arrangement of the calendar with regard to the seventh day of Succoth (that it should not fall on the Sabbath), v. שרבתא; Y. Shebi. I, 33^b bot.; Y. Succ. IV, beg. 54^b מפשוימיהא.

מפתח m. (b. h.; פתח) *opening, entrance*. Mikv. VIII, 1 מ' חוץ (Var. לפתח) outside of the (town) gate; Tosef. ib. VI, 1 (R. S. to Mikv. I. c. פתח).—Pesik. R. s. 37 שפתי מפתח

the opening of his lips is blessing and peace. Sabb. XV, 2 (111^b) מ' חלוקה (מפתח) the neckhole of her shirt; Y. ib. 15^b; a. e.—Pl. מפתחים, constr. מפתחי. Ber. 61^a bot. מפתח דומה... בין שני מ' הלב man's evil inclination resembles a fly and is seated between the two valves of the heart; Yalk. Koh. 979; Yalk. Gen. 38.—מ' חלוקה, v. supra.

מפתח ch. same, *opening*. Targ. Ez. XXIX, 21.

מפתח m. (פתח, Pi. 2) 1) *engraver, sculptor*.—Pl. מפתחים. Kel. XXIX, 5 מקבח של מפתחי אבנים the sculptors' mallet (contrad. to סתור stone-cutter).—2) *seal-ring*. Tosef. Sabb. IV (V), 11 שבאצבעה מ' Sabb. 62^b מ' שבריה מ' (corresp. to טבעת, ib. VI, 3).

מפתח c. (b. h.; פתח) *key*. Kel. XIV, 8, v. מפתחיה. Bech. 45^a. Taan. 2^a, sq.; a. fr.—Pl. מפתחות, מפתחותיה. Tam. III, 6. Taan. I. c.; a. fr.

מפתחא ch. same. Targ. Jud. III, 25. Targ. Is. XXII, 22. Targ. Y. Deut. XXVIII, 12; a. e.—Y. Bets. I, 60^c bot. מ' יריב במגדל וז' פלוגמתיין; a. e.—Midr. Sam. ch. VII וז' the key (of the College, i. e. Resh Lakish, the chief arguer, v. infra) is in Migdal Z.; Y. Hor. III, beg. 47^a מ' וז' (ואין) and where is the key?; Y. Snh. II, 20^a top (incorrect version).—Pl. מפתחין, מפתחין... Targ. Y. Deut. I. c.—Y. Sabb. XIX, 16^d bot.—Transf. מפתחא, or מפתחא *a scholar that opens the discussion, arguer*. Y. Sabb. I, 3^a bot., a. e. מ' דרוא ג' מ' דרוא ג' אנן... דרוא ג' אנן we must not heed what is reported in behalf of R. Shesheth, for he is an arguer, i. e. brings matters up for mere argument's sake; Yalk. Ps. 735 מ' דרוא ג' (read: דרוא).

מפתח m. (b. h.) *threshold*. Ab. Zar. 41^b; Y. ib. III, 42^d top וז' יתרה וז' (sub. קרושה) they revered the threshold more than the Dagon; a. e.—Pl. מפתחות. Ib. 17^a ישראל עשי מ' the Israelites worshipped many thresholds.

מוצא, מוצא, מוצא, מוצא.

מוצא, מוצא, מוצא, מוצא.

מצבה m., **מצבתא** f. (מצב) *plant, set*. Targ. Is. V, 2 מצב (ed. Lag. מצב).—Pl. מצבתא. Targ. Mic. I, 6 מצבתא (ed. Wil. מצבתא, ed. Lag. מצבתא).

מצבת f. (b. h.; מצב) *array, general assembly*. Tanh. Nitsab. 1 (ref. to Deut. XXIX, 9) וז' מפני מה עשאן משה מ' וז' why did Moses call them for a general meeting? Because they were to be handed over from one administration to another.

מצבת f. (b. h.; מצב) *pillar, statue, monument*. Sifra K'dosh. introd. (idols are named) מ' מפני שהם עומדים מ' מפני שהם עומדים because they are made to stand. Sifre Deut. 146 (ref. to Deut. XVI, 22) וז' מ' שאדובהא וז' if the erection of a pillar which was loved (of the Lord) in the fathers, is hateful in the descendants &c. Y. Ab. Zar. IV, 44^a top מ' איזודי, v. איזודי; a. fr.

מצבתיהא, v. מצבתיהא.

מצדות, מצדות, מצדות, מצדות.

מצדה f. (צדה) *net, trap*. Targ. Jer. XLVIII,

43. Targ. Ex. XXXVIII, 4 (Y. some ed. מצודה, corr. acc.; h. text רשח; a. fr.—Pl. מצודה, מצודתן. Targ. Is. XIX, 8, sq. (ed. Wil. מצודתן). Targ. Koh. VII, 26 מצודתן.—Y. Sabb. XIII, 14^a bot.; Y. Bets. III, 62^a top מצודות מ' דשירחא by מצודות are meant woven nets (not traps).—V. מצודתא.

מצודה II m. (צוד; v. מצודתא) fort, stronghold.—Pl. מצודתא. Targ. I Sam. XXII, 4, sq. (ed. Wil. מצודתא). Targ. Ez. VII, 7; a. e.

מצודתא f. (preced. wds.) 1) net, v. מצודה.—2) fort. Targ. I Sam. XXIV, 1 (h. text מצודתא); a. e.—Pl. מצודתא, מצודתא. Targ. Jer. XLVIII, 41.—V. מצודתא.

מצות, v. מצוי II.

מצות f. (b. h.; מצץ) 1) [dry, pressed bread,] unleavened bread, esp. the bread served at the Passover meal. Pes. X, 3. Ib. 5 פסח מ'וכ'... פסח מ'וכ'... whoever does not explain, at the meal, the following three ceremonies, has not done his duty, and these they are: the Passover sacrifice, the eating of matsah and the bitter herbs. Men. V, 1 כל מ' המנוחה באות מ' all meal offerings are offered in an unleavened condition, opp. חמץ. Pes. 35^a .. דברים הבאים .. one performs his duty of eating matsah (on the first Passover night) with such things only as are capable of leavening (the five species of grain); a. fr.—Pl. מצות. Mekh. Bo, s. 8 מ' כל מ' במשמע I might think anything unleavened is included (may be used for eating on the first Passover night); a. fr.—2) עור דמ', or מ' a hide not tanned by a process of fermentation, untanned hide. Kel. XVII, 15. Gitt. 22^a; Sabb. 79^a מ' וכ' וכ' שלשה עורות הן מ' וכ' וכ' hides, matsah &c., v. מצותא. Ib. מ' במשמע וכ' m. is what its name implies, not salted and floured nor tanned with gall-nut.

מצתה m. (b. h.; צהב) a bright metal; מ' נחשת מ' (נחשת מרוק מ'). Targ. II Chr. IV, 16 נחשת מ' (h. text מרוק מ').—Y. Succ. V, 55^a top; Arakh. 10^b (quot. fr. Ezra VIII, 27) נחשת מ'.

מצוה, v. מצוהא.

מצובה m. (יצב) pyramid, pyramidal pile. Y. B. Mets. II, 8^b, sq., v. מצוהא.

מצובתא pr. n. pl. Pi-M'tsubah (Maasub, Neub. Géogr. p. 22), in the district of Tyre. Y. Dem. II, 22^d top (ed. Krot. מצובתא; Tosef. Shebi. IV, 9 מצובתא).

מצובתא f., pl. מצובתא (v. ציב) tufts or thrums. Sabb. 105^a (expl. קירוס מ') (Ms. O. מצובתא, v. Rabb. D. S. a. l. note 6) the thrums or slips to which the threads of the warp are attached. Ib. מ' שלית מצובתא Ms. O. a. Rashi (ed. מצובתא; Ms. M. מצובתא; Ms. Alf. מצובתא, v. סיב) pulled the thrums (of his garment, to indicate his anger).—[2] (v. ציבא II) dry twigs, chips. Succ. 29^a זיקא מ' מצובתא Ar. (ed. מצובתא ציבוחא; Ms. M. 1 מצובתא; 2 מצובתא; ed. Pes. a. oth. ציב) a wind came and stirred up the withered twigs of the covering of the Succah.

מצובה, v. מצובה.

מצונה m. (יצג) stalk.—Pl. מצונתא. Targ. Y. Gen. XL, 10 (not מצונתא). Targ. Y. I ib. 12 (h. text שריג).

מצונתא m. = מצודה II.—Pl. מצונתא, מצונתא. Targ. Koh. IX, 14. Targ. I Sam. XXII, 4, sq. ed. Wil. (v. מצודה II).

מצונתא f. (b. h.; צוד) hunting apparatus, net, trap; bow. Kel. XXI, 3, v. אשורה. Ib. XV, 6 מצונתא דחולדה a trap for weasels. Sabb. 43^b מ' שלא יעשה כמ' he must not spread the mat so as to form a trap (for the bees). Esth. R. to III, 2 (ref. to Ps. CXL, 6) מ' פרוסה ל' אר'ה וכ' the nations laid a trap to ruin me, saying to me, worship idols &c. Ab. III, 16 מ' פרוסה על וכ' a net is spread over all the living (none can escape divine judgment); a. e.—Ber. 9^b; Pes. 119^a מ' זו שאין בה דגים Ms. M. (v. Rabb. D. S. a. l. note 30) like a net without fish; (oth. vers. דגן .. כמ' like a fort without provision; Rashi: like a trap without grain to attract the birds), v. מצונתא.—Pl. מצונתא. Tosef. Bets. III, 1; Y. Sabb. XIII, 14^a bot.; Y. Bets. III, 62^a top מצונתא; a. fr.—[Y. Erub. IV, 21^d bot. מצונתא, read: מצופות.]

מצונתא, Tosef. Bekh. V, 3, v. מצונתא, a. מצונתא.

מצונתא f. ch. = h. מצודה, 1) net, trap. Y. Kil. I, 27^a bot. herewith Kahana laid his net for Resh Lakish and caught him; Gen. R. s. 7, end (some ed. מצונתא); a. e.—2) stronghold.—Pl. מצונתא. Targ. Jud. VI, 2 (ed. Lag. מצונתא). V. מצונתא.

מצוה f. (b. h.; צוה) command, esp. religious act, meritorious deed. Hull. 141^a, a. fr. מ' לדרב מ' for a religious purpose, opp. מ' לדרב הרשות for a secular or religiously indifferent purpose.—Ab. IV, 11 אהר מ' one good deed, opp. עברה sin. Ib. מ' מ' the reward of a good deed is another good deed, v. גרר. Ib. II, 1 מ' אהר מ' a light command (obeyed with little sacrifice); Ned. 39^b; a. fr.—מ' אהר מ' a religious act achieved through a wrong deed, e. g. using an illegitimately obtained object for a religious ceremony. Succ. 30^a; a. fr.—Y. Sabb. XIII, 14^a bot.; Y. Hall. I, end, 58^a מ' אין עבירה מ' no-sin is virtue; אין עבירה מ' no-virtue is sin.—Zeb. 52^a, a. fr. מ' (sub. קרבן) an offering dependent on certain occasions as ordained in the Law, opp. חובה an obligatory offering (at regular seasons).—איסור, v. איסור.—Y. Sot. I, beg. 16^b (אר) לעיבוב למ' is this said only as a recommendation or as an indispensable act?; Y. Pes. II, 29^b bot., a. fr., v. עיבוב.—Hull. 106^a מ' משום מ' because it is meritorious; מ' מאי מ' what is the merit of it? It is meritorious to obey &c. Ib. אלא רשות מ' neither an obligatory, nor a meritorious, but a religiously indifferent act; Sabb. 25^b—מצוה עשה (abbr. מצוה) a positive command; מצוה לא תעשה a prohibition. Kidd. I, 7; a. v. fr., v. גרמא, a. לא, לא, מ'—the corpse of a person whose relatives are unknown and whose burial is obligatory on everybody. Hor. 13^a מ' פגע בהם מ' they struck upon a corpse; a. fr.—M. Kat. 20^a מ' מ' the five relations (besides father and mother) whom one is obliged to bury (Lev. XXI, 2, sq.).—Lev. R. s. 34 מ' give

Tanḥ. T'rum. 11 הנחשה על מ' להכפר to atone for the brazen front. Kidd. 70^b עזות מ' עזות, v. עזות; a. e.

מצותא ch. same. Targ. Y. I Gen. IV, 8.

מצטבלה Gen. R. s. 65, end למ' read למצטבלה, v. צלב.

מצטרון, מצטרן, v. sub 'מצ'.

מצא, מצא (b. h.; cmp. מצוי) to reach; to find. B. Mets. I, 1 דואר אמינא מאי מצאתיה I found it. Ib. 2^a מצאתיה דאני מצאתיה I might have thought 'I found it' meant 'I discovered it', although he had not taken it up &c. Ib., a. e. 'and which thou hast found' (Deut. XXII, 3) means that it came into his possession. Gitt. IX, 10 בה דברי ערוה מ' he discovered in her something disgraceful (infidelity); מ' אחרת וכו' he found another woman handsomer than she; a. fr.—אך וכו'... אף וכו' what do we find with regard to—? So also &c., i. e. as in the case of—, so &c. Sifra Vayikra, N'dab., ch. VIII, Par. 7 אף מליקה וכו'... אף מליקה וכו' as when burning (the sacrifice on the altar) the head is separated from the trunk, so when pinching the neck of the bird the head must be severed &c.; a. fr.—Part. pass. מצוי, f. מצויה; מצויה; pl. מצויה; accessible, frequent; likely. Arakh. 30^b 'and he find the means' (Lev. XXV, 26), this excludes the case of the means being accessible, i. e. of one who had the means at the time being. B. Mets. 27^a (ref. to Deut. XXII, 3, v. supra) 'אצל וכו' that which is lost to him but accessible to any body else; אבירה וכו' lost to him and inaccessible to every one else (e. g. swept away by a flood). Sabb. 151^b עשה עו' do good while thou findest (an opportunity), and it is possible to thee (thou hast the means), and thou art yet in thy own power (possessest thy faculties). Snh. 86^a 'כי ימצא פרט למ' 'if one be found stealing &c.' (Deut. XXIV, 7), this excludes the case when the abducted and sold person was in his power (his own child &c.). Ib. דמי the case is to be judged as if they (the children) had been in his possession. Gen. R. s. 85 השטר מ' the note can be produced for collection, i. e. evidence can be found against us. Gitt. 2^b מ' אין עדים מ' לקיימו no witnesses are to be had to identify it. B. Mets. 18^a במקום שדושיירוה מ' where caravans pass frequently. Esth. R. to I, 1, v. דרבי. Ib. (ref. to Ps. XXI, 9) רחוק מ' לירע מאויביך thou shalt have the opportunity of punishing thy enemies. B. Kam. 4^a הויקה מ' the damage through it is frequent. Ib. 60^a רוח מ' an extraordinary wind; a. v. fr.

מצא to be found. Gen. R. s. 85 בגניבה who are caught at a theft; a. fr.—Esp. to turn out, to follow, to result. Hull. I, 4 'כשר וכו' the result is, what is legal in slaughtering is illegal in pinching. Pes. 25^b מ' למד II. Sifre Deut. 210 מצאנו למדים from which we can consequently derive.—Y. Pes. V, beg. 31^c, a. fr. אומר אומר thou turnest out saying, i. e. the result is, consequently. —אם תמצא (אמר) אם תמצא (אמר) if you will say. Gitt. 82^b אם תמצא לומר אחרת וכו' if you will adopt the opinion of &c. Sabb. 136^a אם תמצא לומר אחרת וכו' if you assume that they differ &c.; a. fr.—Tosef. Ohol. IV, 12 כשחמצא לומר וכו' if you assume &c.

מצא to furnish, provide with. Gen. R. l. c. 'וב' הקב"ה וכו' they (the tokens) had been lost, and the Lord provided others instead. Hag. 5^a (ref. to רמב"ם) Deut. XXXI, 21) 'וב' שרבו מצאיה וכו' what remedy is there for a slave for whom his master invents evils and troubles? Ib. 'וב' מציא לו מעות לעני וכו' he who is ready to furnish the means (of his delivery) to the poor man in distress (by which the persecutor's greed is increased); [Rashi: he who has money ready for the poor man in extreme distress, instead of helping him to a livelihood in due time]. Arakh. 30^b (ref. to Deut. XIX, 5) 'וב' את עממי וכו' 'and it strikes', this excludes the case of one who brings himself within the range of the missile (after it is started); Macc. 8^a; a. e.

מצא, מצא ch. same, to reach, be able; to master. B. Mets. 114^b 'וב' מצאנה וכו' I could not master four orders of the Talmud, how could I master six?—Ib. 14^a, a. fr. 'אמר לידי וכו' he may say to him. B. Bath. 84^a 'וב' מצאנה וכו' (v. Rabb. D. S. a. l.) thou wouldst not have had the right to retract; 'וב' מצאנה וכו' now that thou hast overreached me, canst thou retract?; a. fr.

מצא [to find one's self,] to succeed. Keth. 62^a 'וב' מצאנה וכו' the gentile did not succeed in keeping pace with him. Ned. 89^b 'וב' מצאנה וכו' he tried his utmost (v. מצא I), but had no success in his studies; a. e.

מצא (with נפשית, or without) to place one's self within sight of an enemy so as to give him a chance for reconciliation, to be ready for reconciliation. Yoma 87^a 'וב' מצאנה וכו' (v. Rabb. D. S. a. l. note; ed. ומצאנה נפשית ליה).—[Keth. 60^b מצאנה, v. מצא II.]

מצא (מצא) מצא (b. h.) to squeeze, wring, esp. to wring out the blood of the bird sacrifice. Sifra Vayikra, N'dab., ch. VIII, Par. 7 רוח מוצא he wrings it; a. fr.

מצא (1) same. Zeb. VI, 5, sq.; a. fr.—(2) to pour out to the last drop, to drain. Ib. 64^b 'וב' מצאנה וכו' (ed. punctuate מצאנה, Hif.) it does not say (Lev. V, 9), 'he shall pour out (the remainder) at the bottom &c.', but 'it shall be wrung out', which means; that it will run out to the bottom of itself. Ter. XI, 8 דרבי רביה (Y. ed. ומצא; Ms. M. ומצא) if he bent the vessel and drained it; B. Bath. 87^b (Ms. H. a. R. ומצא); ib. V, 8 (87^a) דרבי רביה ומצא (Y. ed. ומצא; Bab. ed. ומצא, Ms. M. ומצא; Ms. R. ומצא). Gen. R. s. 85; s. 92 (play on מצא, Gen. XLIV, 16) 'וב' מצאנה וכו' as one drains a vessel and leaves nothing but the lees. Midr. Till. to Ps. LIX (play on מצא, Prov. XVIII, 22) 'וב' מצאנה וכו' (כל) דרבי רביה וכו' ed. Bub. (oth. ed. ומצאנה, a. oth. variants) when the wife is bad, she drains all the good things out of his house and makes him poor; Yalk. Prov. 957 מצאנה (read: ומצאנה; a. fr.—3) (cmp. מצא) 'וב' מצאנה וכו' (52^b) אין המשוחרת מצאנה (in marking distances for Sabbath limits) do not measure exactly (but mark within the limits), in order to allow for mistakes.—Trnsf. to sound one's learning. Men. 18^a 'וב' מצאנה וכו' לבעורי מידוהי וכו' to sound the learning of &c. Hithpa. מצאנה to be wrung out; to be emptied, drained

or take a suck of the grapes (and throw them away); Y. Maasr. II, 50^a bot. ומצמן (read: ומצמן). Gen. R. s. 60 (expl. משראה, Gen. XXIV, 21, as if fr. שָׁרָה) he sipped (the water which she handed him) and looked at her; Yalk. ib. 109.

מצניפה, מצניפה, מצניפה, v. מצניפה.

מצניפה f. (b. h.; v. צניפה a. derivatives) [the bright head-dress,] turban esp. the priest's turban. Tosef. Yoma I, 10 'וב' he took the turban from the head of one of them, and they knew that the count for the lot was to begin with him; Yoma 25^a. Ib. 'וב' is there a turban (mitsnefeth) among common dresses (not used at the priestly service)? Ib. VII, 5; a. fr.

מצניפה, מצניפה, מצניפה ch. same Targ. Is. XXII, 18. Targ. Ex. XXVIII, 37. Targ. Zech. III, 5; a. e.—Pl. מצניפה. Targ. Y. Ex. XXVIII, 4 (ed. Vien. מצניפה; O. ed. Berl. מצניפה).

מצע (v. מצה) to press, squeeze.—Denom. מצע q. v.

מצע 1) (v. מצה) *Hithpa.* to be exact in calculation, to measure exactly. Tosef. Erub. IV (III), 4 'וב' and if they (those authorized to lay for him the Erub, v. ציריב) measured the Sabbath limit exactly (laying the Erub in opposite directions, each exactly at 2000 cubits from his present place), he must not move from his place; Erub. 50^b; Y. ib. III, 21^b if he had the Erub laid &c. Ib. 'וב' (read מצע) if they (the partners) laid the Erub &c.; Tosef. ib. IX (VI), 12 מצע (read: מצע); a. e.—2) (denom. of מצע) to place in the middle. Snh. II, 1 'וב' v. מצע. Y. Ber. V, end, 9^d 'וב' the priest is called upon to read between the two common Israelites. Gen. R. s. 95 'וב' they took him in the middle and guarded him. Pes. 111^a 'וב' ולא ממצעין ולא ממצעין there are three objects we must not allow to pass between two persons, nor must any person be passed between them.—Part. pass. מצע a) exactly placed (= מצע); b) placed between. Zeb. 58^b 'וב' ועומד ממ' the altar was placed exactly in the centre of the Temple; Yoma 16^a; ib. 33^b; Sifra Vayikra, N'dab., Par. V, ch. VII מצע. Ex. R. s. 2 'וב' ועומד ממ' who was standing in the very centre of the fire. Y. Ber. IV, 8^b top ממצע... גדולה... שודיא ממצע... for it is placed between two divine names (I Sam. II, 3).

מצע ch. Pa. מצע same, to pass between. Pes. 111^a 'וב' (ואי מצעין מאי הקטורה Ms. M. (ed. הקטורה) and if it (the serpent) passed between &c. (ed. and if they allowed it to pass &c.). Ib. דמצע לרוי אשה נדה ed. (Ms. M. בנייהו... דעברה; Ms. O. רפצא; Ar. s. v. פין; v. Rabb. D. S. a. l. notes 200, sq.) between whom a menstruant has passed.—[Y. Ab. Zar. II, 41^a bot.; Y. Ter. VIII, 45^d top מצע סכינתא (ל) מצע, v. מצע.]—Part. pass. מצע=h. מצע. Targ. Y. Num. XIX, 4. Targ. Y. II Gen. XLIX, 14. Targ. Y. Num. XXI, 13 מצע (h. form).

מצע, מצע, מצע, v. מצע.

מצע m. (b. h.; v. מצע) mattress, bed. B. Mets. 119^b, v. מצע. Ab. Zar. 10^b 'וב' Oh! that I might be thy mattress in the hereafter!—Sabb. 55^b מצע אר' he upset her (Bilha's) bed; a. e.—Pl. מצעור. Ib. Nidd. 32^b. B. Bath. 53^b. Hag. 14^b 'וב' מצעור (fem.) fine dining couches were prepared for you; a. e.

מצע ch. same. Targ. Y. Ex. XXII, 26 מצע (constr., not מצע). Targ. Y. Gen. XXXV, 22 (v. Sabb. 55^b quot. in preced.).—Pl. מצעין. Targ. Ps. CXXXII, 3.

מצע, v. מצע.

מצע m. (b. h.; v. מצע) step.—[Tosef. Kel. B. Bath. I, 7, v. מצע.]—Pl. מצעין, constr. מצעין. Yalk. Jon. 550 'וב' and the steps of every living creature dost thou examine.—[Arakh. VI, 3 (23^b) מצעין, v. מצע.]

מצע m. (מצע) oppressor, creditor. Targ. Prov. XXIX, 13 גברא מצע (Ms. מצע, read 'וב' of oppression; h. text חכמים).

מצפה, מצפה (b. h.) pr. n. pl. Mizpeh or Mizpah (Watch-Tower). Peah II, 6 'וב' איש דמ' the man of M. (or the governor of the Watch-Tower of the Temple).

מצפין pr. n. pl. (v. preced.)=h. מצפה, name of several places. Targ. Josh. XI, 3. Targ. I Sam. XXII, 3; a. fr.—V. סכנה.

מצץ (b. h.; v. מצץ) to press, suck; to drain. Sabb. XIX, 2 'וב' ומצץ and compress the blood-vessels of the wound by sucking. Par. IX, 3 שודיא מוצצת she (the dove) sips (and lets no water out of her mouth again). Tosef. Sot. V, 9 'וב' נטלי ומוצצו ואוכל ו' he takes out the fly and sucks it out and eats the dish; Y. ib. I, 17^a bot.; Gitt. 90^a. Lev. R. s. 15 'וב' לא שודיא מצץ ו' not that the dry sponge drains the wound, but it protects it. Deut. R. s. 2 טבער אין לך טבער hast thou not a ring (containing poison)? Suck it and die; a. fr.—[Cant. R. to III, 10 מוצצת באש, read: מצצת, v. מצץ.]

מצץ ch. same, 1) to suck, drain. Targ. Ps. XII, 9. Ib. LXXV, 9 (some ed. מצצין Pa.)—2) to wring, press. Ib. LXXIII, 10 מצצין Ms. (ed. מחרין; h. text מצצו)—V. מצץ II.

מצץ (sec. r. of מצץ) to pour, cast. Hor. 12^a מוצצין (Ms. M. מצצין לו ו' מצץ) they pour oil on his head; (Ker. 5^b מצצין). Gen. R. s. 12 'וב' מצץ, v. ביילס.—Part. pass. מצצין cast, (poet.) mortal, v. מצץ.

מצר I (sec. r. of צר) to twist, make a rope. Y. Sot. VI, beg. 20^d מוצצור, v. מצר.

מצר ch. same. Y. Sot. VI, beg. 20^d מצר, v. מצר.

מצר II (denom. of מצר) to define the boundaries, to bound. B. Bath. 61^b, sq., v. מצר h.

מצר ch. same. B. Bath. 61^b top מצר ו' ליה מצר ו' although he mentioned in the agreement the outer bound-

מקבא m. = h. מקבת, *mallet*. Bekh. 43^b דרמי מקבא (not למקבא) רישיה למ' (not למקבא) a *makkaban* is one whose head resembles that of a mallet.—Pl. מקבין. Targ. Jer. X, 4 (ed. Lag. מקבין). Targ. Is. XLIV, 12 (ed. Wil. מקבין).

מקביל, מקביל, v. קבלא II.

מקבילות f. pl. (a jocular denom. of קבלה, adopted fr. Ex. XXVI, 5) *founded on tradition*; contrad. to מקבילות a corresponding feigned denom. of מקבא, *founded on the Bible*. Y. B. Kam. VIII, end, 6^c למ' למ' למה למה (= לא נ) where didst thou learn these things, founded neither on Bible nor on tradition?

מקבלנא m. (קבל I) *one who takes in, wins*. Targ. Prov. XI, 30, v. next w.

מקבלנותא f. (preced.) *taking in, winning*. Targ. Prov. XI, 30 דנפשי חכמותא (ed. Lag. מקבלנא נפשיה) (the art of) winning souls is wisdom (Lag. a winner of souls is wisdom; h. text נפשוה חכם).

מקבן m. (denom. of מקב) *one whose head is mallet-shaped*. Bekh. VII, 1, v. מקבא.

מקבת f. (b. h.; קב) *mallet*. Kel. XXIX, 7 של סרחין מ' the stone-cutters' mallet. Ib. 5, v. מפתח. Tosef. Sabb. XIII (XIV), 17 ולא יכה במ' ע'ג מפסלה וכ' he must not strike (on the Sabbath) with the mallet on the chisel (to open a casket of dates) ... as one does on week days.—Pl. מקבות. Par. III, 11 של אבן מ' stone mallets.

מקרת, v. מקריה.

מקריח, מקריח m. (קריח) *borer*. Kel. XIII, 4. Ib. XVII, 12 כמלא מ' גדול של לשכה וכ' made with the large carpenters' borer kept in the Temple cell, which is the size of an Italian *dipondium* &c.; Ohol. XIII, 1; Tosef. ib. XIV, 1. Ohol. II, 3 בבקטן וכ' what borer do they mean? The small one used by physicians &c. Ib. XIV, 2 כל שחיא מ' כל שחיא מ' any hole made with the borer, v. מליא; Tosef. ib. XIV, 7. Tosef. Sabb. XIII (XIV), 17 מקריח; a. fr.—[Num. R. s. 9 של חרס מ' some ed., read מקריח.]

מקדין, v. מקדין I.

מקד"ש, an abbreviation for מ'קדש, מ'קדש, מ'קדש and מ'קדש, *wrong intention* at slaughtering a sacrifice, illegality concerning one part of a sacrifice, the legal effect of the sprinkling of the blood, and the occurrence of the word *sh'lishi* (*third*) in both laws under discussion. Zeb. 28^b.

מקדש m. (b. h.; קדש) *sanctuary*, esp. מ' or מ' בית המקדש (abbr. מ'מ' בה"מ) the Jerusalem Temple, contrad. to משכן the Tabernacle. M. Kat. 9^a. Erub. 2^a משכן דאיקרי מ' we find that the Tabernacle is sometimes called *mikdash*, and the Temple *mishkan*.—מ' ראשון the first Temple (the Solomonic Temple); מ' שני the second (post-exilic) Temple. Yoma 21^b; a. e.—Ib. בה"מ ... בשעה when Solomon had built the Temple; a. fr.—Pl. מקדשים. Meg.

16^b שני מקדשים (that of Shiloh and the Jerusalem Temple); Yalk. Gen. 152.

מקדשא, מקדשא, מקדשא ch. same. Targ. Ex. XXV, 8; a. fr.—Y. Ber. II, 5^a top מ'קדש = בית המקדש, v. preced.; Lam. R. to I, 16 בית מקדשון דיהודא (not מקדשון) the Temple of the Jews.—Pl. מקדשין. Targ. Ez. XXI, 7; a. e.

מקדשה f. = h. קדשה, *prostitute*. Targ. O. Gen. XXXVIII, 21, sq. (ed. Vien. מקדשה).

מקנבא, v. מקבא.

מקנה m. (b. h.; קנה) *gathering of water, esp. the ritual bath of purification*. Yoma VIII, 9 (play on מקנה hope, Jer. XVII, 13) מ' מ' מ' מ' מ' as the bath purifies the unclean, so does the Lord &c. Ib. 31^a מ' ארבעים סאה the contents of a ritual bath must be forty S'ah; Num. R. s. 18. Mikv. I, 7 מ' מ' מ' has the qualification of a ritual *mikveh* when gathered in a pond, contrad. to מ'קנה; a. v. fr.—Trnsf. *means of purification*. Kidd. 64^a מ' מ' מ' מ' daughters of common Israelites are the means of purity (reinstatement to priestly status) for (the issue of) degraded priests, i. e. the daughter of an Israelite woman and a degraded priest may marry into priesthood; ib. 77^a; Tosef. ib. V, 3; a. e.—Pl. מקניח, מקניח, מקניח. Y. Ter. IV, 43^a bot. שני מקווח; Mikv. II, 3 שני מ' מ' two adjacent reservoirs one of which contains &c. Ib. I, 1; a. fr.—*Mikvaoth*, name of a treatise of Mishnah and Tosefta of the Order of Toharoth.

מקנה I ch. (v. preced.) 1) *gathering of merchants, fair, merchants' station*; 2) *goods at the fair*. Targ. I Kings X, 28.—3) *reservoir*.—Pl. מקניח. Targ. Is. XXII, 11 (h. text מקנה).

מקנות II m. (קנה) *acid*. Keth. 75^a Ar., v. קניחא.

מקולים, v. next w.

מקולין m. pl. (macellum, μάκαλλον) 1) *slaughter-house*. Gen. R. s. 86, beg.; Midr. Till. to Ps. CV, 16.—2) *meat-market, provision-market*. Hull. 95^a מ' מ' מ' מ' if there are meat-stands (kept by gentiles) in a place where the butchers are Jews. Ib. 92^b top אין שוקלין בשר במ' they (the gentiles) do not retail carrion in the markets; a. fr.—[Sifr. Num. 131 בנו להם מקולים they erected markets for them (Var. קלעים), v. קלע III.]—Y. Hag. I, 76^b top מ' מ' מ' מ' even if you have to buy your meat in the market (having no sacrifice of your own).

מקולם, v. קלם I.

מקום m. (b. h.; קום) 1) *place*. Ab. Zar. 8^b; Suh. 14^b בשמך יקראוך ובמקומך וכ' thou shalt be called by what name thou deservest, and given the place due to thee &c., i. e. be not afraid of human envy. Shebu. VII, 4 חזרה השבועה למקומה the oath goes back to its home, expl. ib. 47^a חזרה השבועה לסיני the oath goes back to Sinai, i. e. no oath is demanded and

no decision rendered, the case being surrendered to him who proclaimed on Sinai, 'thou shalt not rob'; oth. opin. לה הזרה שביעה למחוייב לה by right should have been asked to make oath but could not be permitted to swear on account of disqualification, i. e. he must pay; a. v. fr.—מ' בכל מ' בכל מ' (abbr. מ'מ' מ'מ' *everywhere*. Sabb. 40^b; a. fr.—מ' כל מ' ש'—*wherever*. Erub. 81^b. Meg. 29^a; a. fr.—מ' אורו v. אורו III.—2) *existence, substance; ה' the Existence, the Lord* (emp. מ'עין). Gen. R. s. 68 מ' מקורו וקוראין אותו מ' in circumscribing the name of the Lord, why do we call him *Makom*? שהוא מקומו של עולם ואין עולמו מקומו because He is the existence (the preserver) of the world, but His world is not His existence; Pesik. R. s. 21; a. e.—Ab. Zar. 40^b blessed be the Lord who has given his world over to preservers (who has created remedies). Nidd. 49^b ה' יהיה בעורי ה' יהיה ה' the Lord be with him. Ber. 16^b; Lev. R. s. 5, v. ה'סוין; a. v. fr.

מקום, Treat. Sofrim XXI, 7 ברבי מ' v. מ'רום.

מקומא, v. מקמא.

מקוף m. (קוף, קפף, קפף; emp. קפף *needle-eye*) the eye of the coultter for the insertion of the horizontal pole. Kel. XIII, 3.

מקור m. (b. h.; קור, v. קור I) *fountain*, esp. מקור ה'ם, the interior of the womb from where the menses are discharged. Nidd. 65^b. Ib. 66^a; a. fr.—[Pesik. B'shall., p. 89^b מקור דטבריא, v. מקורא I.]

מקור m. (קור, v. next w.) *beak, a tool for whetting millstones*. Kel. XXIX, 6 (not מקיר).

מקורא ch. same, *beak* of a bird. Gen. R. s. 64, end, the Egyptian heron מקוריה אריך whose beak is long; Yalk. ib. 111, end דמקוריה (corr. acc.). Gen. R. l. c. ידעב ו' (מקוריה) he put his beak (into the lion's mouth), and brought the bone out; Yalk. l. c. קיעיה (corr. acc.).

מקורא, v. מקרא.

מקורזל, v. קרזל.

מקושח m. (מקושח; v. מקושח) *knocker*. Y. Bets. V, 63^a bot. [read:] מ' דכנישרא מורר the use of the knocker in the synagogue is permitted (on the Sabbath); [oth. emend. v. ed. Krot. marginal note].

מקושש I, v. קשש I.

מקושש II, בן מ' pr. n. pl. (?) *Ben M'koshesh*. Yeb. 15^b; Y. ib. I, 3^a bot. קושש ביה.

מקוה, Koh. R. to I, 9 במה מ' פנסין a corrupt Var. lect., v. קסילופנוס.

מקזורי, v. next w.

*מקזזא m. (קזז, emp. קזז a. Arab. *kazz salire*) *jumper, runner*. Y. R. Hash. II, 58^a top מקזזתה (corr. acc.) the torches were moved (v. Mish. ib. 4) in the manner of

the runner (in zigzag).—Pl. מקזזי. Pesik. B'shall. p. 84^a מקזזי Ar. (ed. מקזזי; Yalk. Ex. 225 מקזזי, corr. acc.) his runners before him, his runners behind him (Cant. R. to IV, 12 מקזזין אחריו).

*מקזזא... f. (קזז) *calculation*. Y. Shebi. I, 33^b bot. מקזזא זהו זהו זהו this calculation has also been adopted (v. מקזזא): that ten young plants within an area of a Beth-S'ah are equal to three old trees as regards the Sabbatical year laws; Y. Succ. IV, beg. 54^b; Y. Ab. Zar. IV, 43^d top.

מקקח m. (b. h.; לקח) 1) *taking*. Ab. IV, 22 שורר מקקח bribe-taking. Pes. IX, 5 מקקח מבעשר it must be selected (designated) on the tenth day of the month (Ex. XII, 3).—2) (traditional pronunc.) *buying, purchase, bargain*. Ib. 112^b ו' ו' אל העמוד על המ' ו' do not stand bargaining when you have no money. B. Mets. IV, 3 שורר למ' if the overcharge amounts to one sixth of the price paid. Ib. 50^a רן לי מקקחי give me back my goods. Ib. 51^a annulment of the bargain. Ib. 51^a לוקח מקורי בירו the purchaser has his purchase in his possession (and can show it to his friends to have it valued); a. v. fr.—מ' אבן המ' *auction-stone* for slaves. Sifra B'har ch. VII, Par. 6 (Yalk. Lev. 667 הולקח), v. מקקח I.—מ' וממכר—מ' v. מקקח.

מקמורא, מקמורא m. ch. (קמור II) *the upper garment with the girdle, walking cloak or sheet*. Y. B. Mets. II, beg. 8^b כרדך במ' אשכח found a web wrapped up in a cloak. Ab. Zar. 58^b ו' ארמקטורך עלך ו' before you take off your cloak, go back (and rescind your decision).

מקמורין m. h. same. Tosef. Kel. B. Bath. VII, 1 ימי פסיקא והמי (R. S. to Kel. XXIX, 1 ו'מקמורין; Kel. l. c. shreds of the girth and of the wrapping clothes. Sabb. 120^a; Y. ib. XVI, 15^d top (differ. fr. מעפורא).

מקמריא m. (denom. of קמריא) *cucumber-field*. Targ. Is. I, 8 ed. Lag. (oth. ed. מקמריא).—מ' בר pr. n. pl. *Bar-Mikriya*. Y. M. Kat. I, 80^b bot.

מקמריא, מקמריא m. pl. (קמט) *objects held in the hand while making oath*. Tosef. Shh. V, 1 [read:] בקיטא ו' if the contestant says, swear to me by thy life, or by the object or objects which I hold (v. קמרה); Y. ib. III, beg. 21^a (corr. acc.).

מקמרה, v. קמרה.

מקמא, v. קמא.

מקנה, מקנה f. (קנה) *fire-pot, fragment of a vessel used for carrying fire*. Sifra M'tsor., Par. 1, ch. I ה'ס מ' ו' from the word *heres* (Lev. XIV, 5) I might infer that a fragment of a vessel was meant, therefore it says 'a vessel'. Y. Sot. II, 17^d bot. ב'שניטל לא במ' ו' he who says... you must not use a *makneda*, means a vessel the larger portion of which is missing. Num. R. s. 9; Sot. 9^a ה'ס מ' של ה'ס a piece of an earthen vessel, opp. כוסתה משובחין; ib. 32^b. Sabb. XXIV, 5; a. fr.

מקילון m., v. מקילין.

up to the time when people lay the figs in layers; [oth. opin.: people fold up the *knives* (v. preced.) to store them away; oth. opin.: people fold up the *matting* on which the figs are dried before they are stored]. Ib. 82^a. Tosef. Dem. I, 3 משקפלו המקצצה; Y. ib. I, beg. 21^c המקצצה.

מקצה f. (b. h.; קצה; v. קצה) a part; (adv.) partially, in some cases. Shebu. VI, 3 וממין לו מ' מורה לו since he has admitted a part of what is comprised in the claim (empty 'casks' against the claim of 'pitchers of oil'). Ib. מורה (ב) מ' הטענה. — B. Mets. 3^a, a. fr. מורה מ' הטענה he who admits a portion of the claim must make oath. Y. Shebu. VII, beg. 38^b וכי מ' ומהנה מ' וכי because he is benefitted to a certain extent and benefits (the owner) to a certain extent, he must swear in some cases and pay damage in other cases. Sifra Sh'mini, Par. 9, ch. XI מ' וטורה מ' טמא you make it possible to declare (the seeds) unclean in some cases and clean in others. Ab. V, 8 ומקצתן מעשרין ומקצתן וכי if a part of the people give tithes and a part give not, v. בצורת. Koh. R. to VII, 27, a. e. הנפש ככל הנפש מ' loss of a part of one's life (pain, loss of property &c.) is considered like a sacrifice of one's entire life; a. fr. — Ch. v. קצה.

מקנה (b. h.; emp. מוק) to soften.
 Nif. נמק, נמק, נמק, נמק to be softened; to decay; to be squashed beyond recognition. Nidd. X, 4 נמק הבשר עד until decay has set in. Bicc. I, 8 נמקי if the first fruits became decayed. Sifra B'huck, Par. 2, ch. VIII (ref. to Lev. XXVI, 39) נמקי אלא נמקי it does not merely mean 'they shall decay' (when a portion remains sound), but 'they shall dissolve' (v. Macc. 24^a bot.). Nidd. III, 4 נמק וכי the embryo may have been mashed (mixed up with the blood) before it was passed. Y. ib. III, end, 51^a וכי נמקה שלייה וכי the placenta was mashed. Bab. ib. 27^a וכי אין דומה נמוק פעם וכי there is no comparison between one presumption that the embryo was mashed and two such suppositions (that the placenta of one embryo and the embryo of another placenta were mashed). R. Hash. III, 8 נמקו דיו דיו נמקו דיו they decayed (from the serpent's bites), opp. מרופאין; a. e. — Tanh. Noah 10 נמק יסודו; Yalk. Dan. 1060 נמק סידו, v. infra.

Hif. נמק 1) to squash. Y. Ab. Zar. II, 40^c bot. נמק וכי lest she may squash the embryo in her womb. — 2) to enervate, cause consumption. Keth. VII, 10 נמקה she (the intercourse with her) will enervate him (the leper).

Hof. נמק to be crumbled, to dissolve. Snh. 92^b נמקו (Rashi) his (Nebucadnezzar's) pride was crumbled (he confessed his wrong), v. מרק; (ed. סודו) its (the kiln's) foundation was crumbled (from the heat); [oth. vers. ד' סודו the lime in it melted; Tanh. Noah 10 נמק יסודו; Yalk. Dan. 1060 נמק סידו].

Hithpalp. נמק to be crushed, to pine. Taan. 25^b נמק עד שיתמקק ויצטער until he is made submissive (by starvation) and feels pain.

מקנ ch. same.

Hithpalp. נמק 1) to pine away, be weakened. Targ. Y. Deut. XXXI, 18; a. e. — 2) to decay, melt. Targ. Job XIV, 10 (h. text דלש). Targ. Ps. LXXIII, 8 (h. text דלש). — 3) to sneeze, v. infra.

Ithpe. נמק (omp. מוק, *Ithpol.*) 1) to be languid, to stretch one's self. Targ. I Kings XVII, 21.—2) [to collapse; v. מרפא a. ג'טש] to sneeze. Targ. II Kings IV, 35 ed. Lag. (ed. Ven. I ארמק *Ithpol.* of מוק; Regia ארמק; ed. ארמק; h. text ויזור; Pesh. ארמק).

מקנ v. מוק.

מקנ m. (preced.) מ' דיפרי *book-worm*. Sabb. 90^a.

מקנא m. (v. מוק, *Ithpe.*) sneezing. — Pl. מקנא, מקנא, מקנא. Targ. Job XLI, 10 מקנא מקנא (עטשורד; ed. ויזור; h. text עטשורד).

מקנ v. מוק.

מקנ m. ch.=h. מוק, *cooling*; מ' כיה *shady rock*. Targ. Is. XXV, 5 (h. text עב).

מקרא pr. n. m. (*Μακρὰς*) *Macra*. Gen. R. s. 46 [read:] מ' מסבירה היא מ' this interpretation of M. is plausible; (Lev. R. s. 25 רגנא).

מקורא m. (קרא) *being called, summons*. Y. Ber. II, 4^d top; Y. Meg. I, 71^c (play on מקור, Prov. V, 18) וכי יהי מקרא לך לומר וכי blessed be thy being summoned to the grave; Yalk. Prov. 937; Koh. R. to IV, 17. Ib. בבית ברוך מקורא תהיה ברוך be blessed in the house to which thou wilt be called.

מקרא m. (b. h.; קרא) 1) *call, convocation*. Sifra Emor, Par. 11, ch. XIV קרא מ' קרא אלא אלא unless one made it (the Day of Atonement) a holy call (observed it). Ib. ch. XIII, Par. 11 קרא מ' בני ישראל the sons of Israel are a holy convocation (called to celebrate the festivals) &c. Mekh. Bo. s. 9; a. fr. — 2) *reading, esp. the reading from the Scriptures*. Ber. II, 1 ומן כמ' the time for reading the Sh'm'a. Meg. 3^a, a. fr. מגילה מ' the recitation of the Book of Esther. Tosef. Ber. II, 20 ורפלה מ' reading the Scriptures and prayer are permitted there; Sabb. 10^a; a. e. — Meg. I. c. (ref. to Neh. VIII, 8 מ' ויקראו מ' this means the reading of the text; Ned. 37^b; a. fr. — 3) *pronunciation, vocalization*; מ' ספרים the traditional vocalization of the Scripture texts. Ib. — 4) *teaching the Bible, primary instruction*. Ib. IV, 3 לא ילמדני מ' he must not teach him Bible, contrad. to מדרש &c. Ib. 36^b bot. על המ' where it is customary to take remuneration for teaching the Bible. Y. Meg. III, beg. 73^d; Y. Keth. XIII, beg. 35^c Beth Sepher was the school for Bible, Beth Talmud for Mishnah. Lev. R. s. 2, beg. נכנסין למ' enter the primary school; a. fr. — 5) *the Scriptures*. Y. Taan. IV, 68^a bot. חזקו על כל המ' חזקו, v. חזקו; a. fr. — 6) *Biblical verse, text*. Sot. V, 2 מן הזורה וכי there is for it no passage in the Torah intimating that it is unclean. Ib. מן וכי מ' מביא לו מ' produces for it a Biblical text in evidence &c. Yeb. 11^b, a. e. יוצא מירי פשוטו מ' a Bible verse can never lose its literal sense (although its meaning

מקשיצת. Targ. Y. II Deut. XXIX, 16, read: מקשיצת.

מור m. myrrh, מור.

מור I = אמר, to speak, say. Y. Sabb. I, 3^b top ומר וזר again he said. Y. B. Bath. X, 17^c bot. מקמר דונא (not מרמר) from what H. said (we learn). Y. Snh. III, 21^b bot. מאן דמר he who said. Ib. X, 27^d bot., v. התי. — Y. Ter. VIII, 46^a observe what you say. Y. Ber. II, 5^c top איה דמרין (not דמרין) some say; a. fr.

מור II m. (b. h.; מרר) 1) bitter. Pes. 39^a כל ירק מר וכ' every bitter herb contains a gum (won by impissation). Lev. R. s. 31 מזה מזהו ידו וכ' rather something bitterer than this out of the hand of the Lord, than sweets out of thine; Yalk. Gen. 59; Gen. R. s. 33 (corr. acc.); a. fr. — Y. Snh. X, 27^d לי מר לי woe is me. Keth. 69^b (play on יסר) מר וזה טרוחיה שר לטרחיה (Am. VI, 7) מר וזה טרוחיה (of soul) and distracted (through bereavement) is made the chief of those banqueting (i. e. the mourner must sit at the head at the comforting meal); M. Kat. 28^b (not מרור, Ms. M. מרור); Yalk. Am. 545.—2) corrosive substance; transf. care, worry. Sabb. 30^b; Pes. 117^a (play on מור, Cant. V, 13) a student before his teacher, מר שפוחי טיטפוחי מר whose lips to not drip from care; (Cant. R. l. c. שפוחי מר טיטפוחי מר). — 3) mar, name of a bitter herb, ferula. Pes. l. c. מר ורואר, expl. מר זה הוא mar is y'roar, v. ירואר; [for. Var. lect. v. Rabb. D. S. a. l. note]. — Fem. מרה, q. v.

מור III (or מר) m. (מיר) exchange; instead of; as. Hull. 94^a ויהבה ניהליה במר ושהויבה and he gave her (the ritually forbidden hen) to him (the gentile) pretending that it was ritually cut. B. Kam. 113^b, v. פליצא. Bekh. 30^a מוכר ליה במר דכנא sold it for fat of the ileum (which is permitted; Ar. מוכרנא, suggesting מוכרנא, q. v.).

מור IV, מור (h. a. ch.), מורא I m. (pl. forms מורא, מורא, מורא) (Arab. marua, comp. מורא, to be strong; comp. מורא a. מורא man, lord, master; somebody; (as a title) Mar. Tosef. Shek. II, 15 שמר על הכל because he was ruler &c., v. אמרנא; Hor. 13^a אמר כולא (prob. to be read אמר &c., v. אמרנא). — Lev. R. s. 31 מר my lord Noah. Y. Peah VIII, end, 21^b לא יכעס מר עלי let my lord not be angry &c.; a. e. — Targ. Gen. XXXVII, 19. Targ. Prov. XXIII, 2; a. fr. — Snh. 109^b ורבי מר רבה... ואי מר רבה if the one (Moses) is teacher (leader), thou art a pupil (subordinate), and if the other (Korah) is &c. Hull. 105^a, a. fr. אמר הדא מר אמר הדא one said one thing, another another thing, but they do not differ. Yoma 20^b לי אמר Ms. M. (ed. מר ודא) and you, Sir, say to me &c. Ib. מר ודא (Bashi מר ודא) the man (you speak of) is a teacher; sit down, Sir. B. Kam. 60^b לי אמר מר לימא מר לימא one said to him, tell us, Sir &c. — Ber. 2^a, a. fr. אמר מר it has been said (introducing a discussion on a subject previously touched upon). Y. Snh. I, 18^c bot., a. e. דשמענא ודא in such a case the author of the rule would not have maintained it. Y. Ter. VIII, 45^c מר שמענא ודא here is a master of traditions and a master of practice. Gen. R. s. 58 (expl. חושב, Gen. XXIII, 4) מארי ביהא (= בעל הבית) owner of a house, citizen, opp. דיירא. Succ. 32^b, a. fr. שרי ליה מריה ל- the Lord forgive him (he is

mistaken). — Ned. 50^a יעבד מרנא עליה let our lord do with this (be contented for the present). Y. Ab. Zar. V, 44^d [read:] אין אר מרה דנפשך (comp. Prov. XXIII, 2) if thou art master over thy desire; אין אר מרה דנפשך if thy desire is master over thee; Deut. R. s. 2 אמר דנפשי אמר I am master over my desire; a. fr. — Pl. מרי = מרי (used as sing. a. pl.; v. supra). Targ. Is. III, 12; a. fr. — מריה (pl. of מריה). Targ. Prov. V, 13 (h. text מריה). — Gitt. 40^a כלו מ' בהראי the owners at second hand (of the settlement of slaves) died out; מ' קממא apply (for emancipation) to the heirs of the original owners. B. Bath. 3^b (לכולהו בני מרודה) he (Herod) killed all of his master's family. B. Kam. 103^a מ' דכרנא Ms. M. (ed. מריה) the owner of the flax; a. fr. — Mar Samuel, Mar Ukban &c., v. respect. pr. nouns. — Fem. מרה (1) mistress, constr. מרה. Targ. I Kings XVII, 17. Targ. Is. XXIV, 2; a. fr. — Gen. R. s. 52, v. בעלת. Y. Hag. II, 77^d מריה מריה the hostess. Y. Peah VIII, 21^b top [read:] מריה מריה give him (the poor man) more, for his appetite is his master (he is used to good living). Y. Ab. Zar. l. c., v. supra; a. fr. — 2) pr. n. f. Martha. Gitt. 56^a; a. fr. מריה, v. מריה. — M. Kat. 26^b bot. אבא מ' (Ms. M. מריה); Yeb. 120^a; Sabb. 121^b; Yoma 84^a (v. Rabb. D. S. a. l. note 60); a. e. — 3) pr. n. m. (?) Snh. 5^a bot. B. Bath. 52^a (v. Rabb. D. S. a. l. note 8). Pes. 103^a top מ' אמר (Ms. M. 1 מריה; Ms. M. 2 מריה, v. Rabb. D. S. a. l. note).

מורא II f. 1) (= מורא, v. מורא) hoe, rake. Erub. 77^b מ' ודצינא it requires hoe or pick-axe (to get it out). Meg. 28^a, v. דרי II. Taan. 23^b top ור' ציבב the wood (he had collected) and the rake. B. Mets. 82^b ופסל מ' וקרדום (Ms. מר, Ar. מר פסל) hoe and mattock and axe; Ber. 57^b מ' וקרדום לקבורה... I want a staff to lean on and a hoe to make my grave, i. e. a son to support me in old age and to provide for my burial; Yeb. 65^b. Taan. 21^b, v. מריה; a. e. — 2) (= מורא, denom. of מריה; comp. Arab. marvu silices &c.) flint for striking a light. Zeb. 116^b מ' ודא (Ms. M. מריה); Yalk. Lev. 579 מריה, v. מריה; Ms. K. מריה; En Yaak. מריה produce fire with a flint-stone which has not been used before.

מורא, to be strong, v. מרי.

מרי, v. מריה.

מריה, v. מריה.

מראה m. (b. h.; מראה) sight, looks, appearance; color; shade. Yoma 74^b מראה עיניו באשה the pleasure of looking at one's wife. Tosef. Neg. I, 2 ראשון מ' the first inspection of a leprous affection (Lev. XIII, 3), מ' שני the second (ib. 5) &c. Ib. 4 מ' לבן כל all shades of white; מ' סביבה grey color. Ib. 5 מ' גבוה the appearance of an elevation; מ' צל ברמה as the appearance of a shade thrown on a sunlit object; Sifra Thazr., Neg., ch. I; a. fr. — Pl. מראות (with pronom. suffix) מראות &c. Neg. I, 1. Sifra l. c., Par. 2, ch. II במראות retaining its original color; כהה מראות fainter than its original color. Bekh. VII, 5; v. מראה; a. fr.

מראה f. (b. h.; preced.) 1) *mirror*. Kel. XIV, 6 שעשה מ' (not שעשאה) one part of which he polished to serve as a mirror. Tosef. Sabb. XIII (XIV), 16; a. fr.—*Pl.* מראות. Gen. R. s. 4 גדולות מ' magnifying mirrors; מ' קטנות diminishing mirrors; a. e.—2) *picture*.—*Pl.* as ab. Ib. s. 73 היה לך שחורה מ' בחדך ביתך didst thou have pictures in thy house? שחורה... או לבנה... of black persons or of white?

מראה, v. מראה.

מראמא, v. מראמא.

מראה f. (ראה), מ' (ה' עין), *appearance, sight, semblance*. Bekh. VII, 3 מ' הע' because he is repulsive to look at. Lev. R. s. 26; Midr. Till. to Ps. VII מ' מפני מ' אינו מוליך מ' he does not take his children with him, because he is afraid of the evil eye.—Esp. מ' (ה' עין) in order to avoid the semblance of wrong-doing, for appearance sake. Bets. 9^a, a. fr. מ' הע' מ' ה' מקום שאסרו חכמים מפני מ' ה' wherever the scholars have forbidden a thing for appearance sake, it is forbidden even in strictest privacy, comp. תורה; Y. Erub. VIII, end, 25^b. Y. M. Kat. I, 80^b. מ' ה' do the Rabbis not care for appearance?; a. fr.

מראנא, v. מראנא.

מראשונה f. pl. (b. h.; denom. of ראש) *head-part of the bed, bolster, pillow*. Y. Ber. III, 6^d bot. מ' (ב' מ')... הוליה he may suspend them from the head-board of the bed, opp. מרגלות. Yoma 78^a מראשונה מ' ה' put it under his bolster. Sabb. 12^b מ' ה' מ' ה' the Divine Presence is above the head-side of the patient; Yalk. Ps. 741.

מרב, **מירב**, **מירב** (b. h.) pr. n. f. *Merab*, daughter of King Saul. Snh. 19^b; a. e.

מרבג, v. מרבג a. מרבג.

מרבב, v. מרבב.

מרבביתא, v. מרבביתא.

מרבביתא m. (רבי) 1) *educator, teacher*. Targ. Prov. II, 17 ed. Lag. (ed. מרבביתא *teaching*; h. text מרבביתא) *raised (servant or child)*.—*Pl.* מרבביתא, constr. מרבביתא. Targ. Y. I Gen. XIV, 14 (II מרבביתא, corr. acc.). Ib. XVII, 12. Targ. Y. Num. XIII, 23; 28; a. e.—3) (*pl.*) *sprouts*. Targ. Ps. LXV, 11 מרבביתא (Ms. תלמידי מ' h. text מרבביתא).

מרבביתא f. (preced.) *nurse, foster-mother*. Targ. Y. II Gen. XXXV, 8 (Ar. מרבביתא; h. text מרבביתא).—V. מרבביתא.

מרבביתא, v. מרבביתא.

מרבביתא f. מרבביתא. Kidd. 31^b הויה מרבביתא הויה (Ar. מרבביתא) she (whom he calls his mother) was his foster-mother (or nurse).

מרבביתא, v. מרבביתא II.

מרבביתא, v. מרבביתא.

מרבביתא, Targ. Y. II Gen. XIV, 14, v. מרבביתא.

מרבביתא f. (b. h.; רבה) 1) *increase, profit*. B. Mets. 61^a. —2) *young tree*.—*Pl.* מרבביתא, v. מרבביתא I.

מרבביתא f. 1) =h. מרבביתא I, *a growing tree* (not yet fully developed). Y. Shebi. I, end, 33^c... ואנן חמייה הרה מ' (not בפורי) and yet we see young fig trees come out with full fruit; [Y. Orl. I, 61^a... מרבביתא... a corrupt gloss transferred from Y. Shebi. l.c.]—2) *training, teaching*. Targ. Prov. II, 17, v. מרבביתא.

מרבביתא, v. מרבביתא.

מרבב m. (רבה) *an irregular pile*. Ohol. III, 7 של מ' (Ar. מרבב, Var. מרבב) a pile of (large) stones; Succ. 20^b מרבב ed. (Ms. M. 2 מרבב). Sabb. 125^b מרבב Ar. (ed. מרבב).

מרבביתא, v. מרבביתא a. מרבביתא.

מרבביתא, v. מרבביתא II.

מרבביתא f. (רבע) *crouching; den, resting place*. Targ. Am. III, 4 מרבביתא ed. Lag. (ed. Wil. מרבביתא). Targ. II Esth. I, 2 מרבביתא.—B. Bath. 73^a מרבביתא the resting place of a small star (Ms. F. מרבביתא) v. Rabb. D. S. a. l. note 40). Ib. מ' ה' the place where his head rests.

מרבב to sway to and fro, vacillate.

Pa. מרבב to cause swaying. Targ. II Sam. VI, 6; Targ. I Chr. XIII, 9.

Ithpe. מרבב to be swayed, become unsteady. Targ. O. Deut. XIX, 5 Regia a. oth. (ed. Berl. מרבב, v. Berl. Targ. O. II, p. 55; h. text מרבב).

מרגאנא pr. n. pl. *Marguan* (prob. Antiochia Margiana, in Central Asia). Ab. Zar. 31^b (Ms. M. מרגאנא, Tosaf. B. Elh. מ' גואן, v. Rabb. D. S. a. l. note).

מרגאנא f. =b. h. מרגאנא (comp. מרגאנא) *rest, ease*. Targ. Job XXI, 13 (h. text מרגאנא).

מרגאנא, v. מרגאנא.

מרגאנא, v. מרגאנא.

מרגאנא, v. מרגאנא.

מרגאנא m. pl. (transpos. of מרגאנא) *mincing knives, meat-chopper*. Y. Sabb. VII, 10^a bot. מ' כד מרחח במ' when he chops (meat &c. for sausages) with the chopper, v. בגומא.

מרגאנא f. (רעז) *irascible, quarrelsome*. Targ. Prov. XXI, 19 (Levita מרגאנא).

מרגאנא I f. (רגל, v. רגל) *habitual saying, a familiar*

word; מרגלא used to say. Ber. 17^a.—Snh. 50^b; Zeb. 36^b (of a traditional law).

מרגלא II m. (v. מרגליה) a jewel. Targ. Job XXVIII, 19, v. מרגלא.—Pl. מרגליה.

מרגלות f. pl. (b. h.; denom. of מרגל) the bottom-part of a bedstead; (also adv.) at the bottom of &c. Y. Ber. III, 6^d bot., v. מרגלות. Yalk. Ruth 606 שוכבה... מרגלות (not שוכבה) she tarried six hours lying at his feet.

מרגליה, מרגליה, v. מרגליה.

מרגלימים (not כוס...) m. (μαργαρίτης) margarites chersaios, name of a precious stone. Ex. R. s. 38, end (corresp. to ירשפה, Ex. XXVIII, 20).

מרגליות f. (comp. μαργαρίτης, μαργαρίτις &c., prob. of Semitic origin, comp. רגג, רגג, gem, jewel, pearl, mostly pl. מרגליות. Ab. Zar. 8^b מ' ואבן טיבה וכו' in setting pearls and a precious stone (for an ornament), which is made the base (subordinate) to the other?—Gen. R. s. 31 (expl. צדור, Gen. VI, 16) מרגליות a polished gem; Y. Pes. I, 27^b top; Pirké d'R. El. ch. XXIII וכו' אחת חלורה וכו' one jewel was suspended in the Ark which lighted up &c.; Snh. 108^b.—Y. Shek. II, beg. 46^c מ' ויעשו אורחן מ' why not let them exchange the coins (to be taken to Jerusalem) for a jewel... שמא חוזל חמ' the jewel may fall in price. Yoma 75^a לבן כמו white as a pearl; a. fr.

מרגליה, מרגליה, מרגליה ch. same. Targ. Y. Ex. XXVIII, 10; a. fr.—Y. Dem. I, 22^a top מרגליה מן דמלכא a jewel out of the crown of the King. Esth. R. to I, 6, v. מרגליה II. Y. Keth. XII, 35^b; Y. Kil. IX, 32^c bot. אמא מרגליה I am to give up my pearl (soul) in an unclean land; a. fr.—Lam. R. to I, 9 מ' דא this precious idea (comp. מרגליות II); a. e.—Pl. מרגליה, מרגליה. Targ. Y. Ex. XXVIII, 9; 11. Targ. Is. LIV, 12 מרגליה (prob. to be read מרגליה). Targ. Ez. XXVII, 16 ed. Lag. (ed. Wil. לין...); a. fr.

מרגלית f. pl. ch.=h. מרגליות, (the bolster at) the bottom of the bed. Y. Maas. Sh. IV, end, 55^c, v. מרגלית.

מרגלין m. pl. (μαργαρίνα) whips, scourges. Targ. I Kings XII, 11; 14; Targ. II Chr. X, 11; 14.

מרגליה f. (v. מרגליה) pearl or jewel. B. Bath. 146^a מ' וכו' שחוקי ליה they ground for him a pearl worth &c. Kidd. 26^b מ' וכו' חלה בה מ' he set in it (the needle) a pearl (or a precious stone) worth &c. Ib. 18^a מ' ביריה מ' he possessed a pearl (a precious slave). Ber. 33^b מ' תקינו לן מ' they composed for us a precious prayer. Yeb. 94^a מ' היה מ' R. E. had an opportunity for a most precious interpretation, opp. חספא. Ib. 92^b, a. e., v. מרגליה; a. fr.—Pl. מרגליה. R. Hash. 23^a מ' מסקן מ' they bring up pearls (from the bottom of the sea).

מרגליות f. pl. (רגש) noises. Lam. R. introd. (R. Joh. 1) מ' מ' מ' this expression (חשאוה, Is. XXII, 2) serves for three meanings: distress, noises and darkness;

Yalk. Is. 289 מרגליות (corr. acc.).—[Num. R. s. 14 מרגליות some ed., v. מרגליות.]

מרד I (b. h.; denom. of מרד; comp. מרעל a. מרעל) 1) to rebel, refuse obedience; to protest. Keth. V, 7 מרד על בעלה she who rebels against her husband (refusing marital duties; oth. opin. refusing to work). Ib. מרד על אשורו a husband refusing marital duties (oth. opin. refusing to give her work and support); ib. 63^b. Snh. 49^a, a. fr. מרד מרדה בגילולי she refused homage to the idols of her father's house; a. fr.—[Y. Maas. Sh. I, 52^d top מרד, read: מרד or מרד, q. v.]—2) to incite to rebellion. Gen. R. s. 23, v. infra.

Hif. מרד to make rebellious, to incite. Y. Keth. V, 30^b bot. מרד the Law requires her to be rebellious against him (to refuse sexual connection). Gen. R. s. 26 זה המרדן עלי this man (Nimrod) made them rebel against me; ib. s. 23 זה המרדן עלי ('Rashi': the merdian).

מרד II (v. preced., comp. מרד) to run, discharge matter; to be sore, inflamed. Ab. Zar. 28^b; Y. ib. II, 40^d top מרד an inflamed eye (comment: 'which rebels', i. e. threatens to burst out of its socket).—Sifra Thazr., Neg., Par. 3, ch. IV מרד ומכה המרד וכו' a running (open) wound from contusion or from a burn; Neg. VI, 8; VIII, 5 (ומרדן) (not מרדן) (not) running wounds from contusion, burn or inflammation; Tosef. ib. III, 10 ed. Zuck. (Var. ומרדן, corr. acc.; v. R. S. to Neg. I. c.; R. S. to Neg. VI, 8 quotes a Var. מרד, v. R. S. to Par. IX, 2; v. מרדן. Sifra I. c., Par. 4, ch. VII מרד; Y. Pes. VII, 34^a bot. מרד (corr. acc.); a. fr.

מרד, מרד ch. 1)=h. מרד I, to rebel, run away. Targ. I Kings XV, 27 (h. text קשר). Targ. II Kings IX, 14 (ed. Wil. מרד; h. text קשר Hithpa.). Targ. Jer. VIII, 5 למרד מן ed. Lag. (ed. למרד) to run away from (desert); a. fr.—Ber. 44^a מרד עד רמירי until he ran away (bewildered).—2) comp. מרד II a. מרד to rule. Targ. Lam. I, 7.

Hithpa. מרד to become rebellious, run away. Keth. 63^b מרד Rashi (ed. מרד, Alf. מרד) ran away (from her husband). B. Mets. 84^b מ' אמה אולה וכו' (Ms. M. מרד, v. מרד) she ran away and went to her paternal home.

מרד I m. (b. h.; denom. of מרד) [running away, running against, comp. מרעל,] desertion, rebellion. Pes. 55^b מרד after three days since her (the bird's) deserting the eggs; ib. למרד. Midr. Till. to Ps. XC מ' מ' I beg for amnesty for the rebellion which I made. Gen. R. s. 23; s. 26 (ref. to חזל, Gen. IV, 26; VI, 1; X, 8) מ' לשון מ' it means desertion from the Lord (comp. מרד, מרד; a. fr.—מ' אגרה מ' a document stating a wife's, or a husband's, refusal of duties, v. מרד I. Keth. 64^a; Y. ib. V, 30^b bot.; Y. Kidd. I, 59^a bot.; a. fr.—Pl. מרד rebellious acts, contrad. to sins of passion מרד. Tosef. Yoma II, 1; Yoma 36^b; Y. ib. III, 40^d bot., v. מרד.

מרד II m. (v. preced.; comp. מרד I a. מרד) [bringing

down,] *subjugation*. Gen. R. s. 42 (ref. to Gen. XIV, 4, sq.) מָרַד in the fourteenth year counting from their subjugation; Yalk. ib. 72.

מָרַד (Bibl. chald. מָרַד) ch. = h. מָרַד I. Targ. Josh. XXII, 22 מָרַד ed. Lag. (ed. מָרַד). Targ. II Sam. XV, 12 (h. text קָשַׁר); a. e.—Pl. מָרַד. Targ. Job VIII, 4. Ib. XXXV, 6 מָרַד Ms. (ed. מָרַד, v. מָרַד).

מָרַד f. (מָרַד) *rebellious*. Targ. Y. Deut. XX, 20 (ed. Amst. a. oth. מָרַד).

מָרַד I *baker's shovel*, v. מָרַד I.

מָרַד II name of a *bird*, v. מָרַד II.

מָרַד III f. (v. מָרַד II) *moist, green*. Targ. Is. XVII, 6 (h. text פָּרִיחַ); cmp. מָרַד.

מָרַד m. (מָרַד; יָרַד) *ordure*, a material for vessels. Ab. Zar. 75^b מָרַד (some ed. מָרַד); Alf. מָרַד, v. Rabb. D. S. a. l. note) a *mirda* vessel (v. מָרַד); Tanh. ed. Bub. Huck. 2 מָרַד.

מָרַד, v. מָרַד.

מָרַד I f. (מָרַד II) *baker's shovel, pecl*. Tosef. Kel. B. Mets. III, 7. Taan. 25^a (Var. מָרַד).

מָרַד II (or מָרַד) m. *mardeh (mardah)*, name of a lowland bird. Hull. 65^b Ar. (ed. מָרַד).

מָרַד I m. (?) same. Hull. 62^b מָרַד and this ('hen of the marsh') is *mardu*. Ib. מָרַד (Bashi מָרַד), v. מָרַד.

מָרַד II f., v. מָרַד.

מָרַד I f. (מָרַד I) *chastisement, punishment*. Ber. 7^a מָרַד one chastisement in the heart of man (self-reproach) is better than many lashes. Gen. R. s. 23, beg. מָרַד all (those names) have the meaning of chastisement; ib. s. 57 end. Ex. R. s. 42 (play on רָד, Ex. XXXII, 7) מָרַד they need chastisement. Ib. s. 1 מָרַד he who refrains from punishing his son; a. e.—[Pl. מָרַד. Tanh. M'tsora, ed. Bub. 3 מָרַד אין המרדוֹת הללו מִשְׁלֵי וּכְ (corr. acc.) these punishments do not come to thee by mistake (or suddenly, v. מָרַד, v. Bub. a. l. note 10), I have warned thee &c.; Tanh. ed. 1 מָרַד אין המרדוֹת הזוֹ וּכְ (read: מָרַד); Yalk. Lev. 558 מָרַד וּכְ.]

מָרַד II f. (b. h.; מָרַד I) *rebellion, disobedience*.—מָרַד punishment for *disobedience*, left to the discretion of the court, contrad. to the Biblically ordained punishment (מָרַד). Naz. IV, 3 (23^a) מָרַד if she cannot receive the lawful punishment of forty lashes, let her receive the punishment for rebellion. Keth. 45^b. Sabb. 40^b; Yeb. 52^a; Hull. 141^b. [Rashi: מָרַד = מָרַד, 'blows enforcing submission', v. מָרַד II a. preced. w.]

מָרַד I ch. = h. מָרַד I, *chastisement, correction* (corresp. to b. h. מָרַד). Targ. Ps. II, 10. Targ.

Prov. XXII, 15. Targ. Y. II Lev. XIX, 20 מָרַד (h. text מָרַד); a. e.—Pl. מָרַד. Targ. Y. ib. XXVI, 18; 23.

מָרַד II ch. = h. מָרַד II. Targ. I Sam. XX, 30.

מָרַד *rudder*, v. מָרַד.

מָרַד m. (מָרַד) *ploughshare*. Targ. Ps. CXXI, 7 (ed. Wil. מָרַד, corr. acc.).

מָרַד m. pl. (v. מָרַד) *rebellious acts, political crimes*, esp. the unauthorized exercise of criminal jurisdiction by Jews under the Parthian government. B. Kam. 117^a . . . השתא פרסאי נינהו . . . השתא פרסאי נינהו . . . Ms. M. (v. Rabb. D. S. a. l. note) formerly the rulers were Greeks who cared not about bloodshed (execution by unauthorized courts), but now they are Persians (Parthians) who do care &c., and cry, rebellion! rebellion! —B. Mets. 39^a מָרַד מִזְמַח מָרַד who flees from persecution for political offenses; B. Bath. 38^b. [Hai Gaon derives our w. from the Persian, giving it the meaning of *murder*; Fl. to Levy Talm. Dict. III, p. 317^b suggests *murdan*, to die.]

מָרַד, Gen. R. s. 71 גָּדִיד וּמָרַדִּין (גָּדִידים), v. גָּדִיד I.

מָרַד (b. h.) pr. n. m. *Mordecai*, 1) the uncle of Esther. Pes. 117^a מָרַד וְאַסְתֵּר אמרוהו M. and Esther recited (composed) those psalms of Hallel. Yeb. 24^b, v. מָרַד; a. fr.—2) name of an Amora. Keth. 87^a. Ber. 31^a; a. fr.

מָרַד f. (transpos. of מָרַד; מָרַד; cmp. מָרַד) *staff, crutch*. Targ. Y. Ex. XXI, 19 Ar. (ed. מָרַד, misplaced Var. מָרַד, corr. acc.).

מָרַד, Yalk. Deut. 945 some ed., v. מָרַד.

מָרַד m. (מָרַד=רָד to plough) *the handle of the plough*, having on one end a broad iron blade (מָרַד), on the other a spud (מָרַד). Kel. XXV, 2; Tosef. ib. B. Bath. III, 5. Num. R. s. 14; Pesik. R. s. 3 מָרַד . . . מָרַד the Mishnah calls it *marde'a*, whereas the Bible calls it *dar'ban* and *malmad*. Ib.; Koh. R. to XII, 11 (phonetic etymol.) מָרַד because it teaches the (ploughing) cow sense. B. Bath. II, 13 (27^b) מָרַד as far as the handle protrudes over the plough (differ. in comment. which take our w. to mean *ox-goad*). Y. R. Hash. I, 58^a bot. מָרַד אַזְוֵי מָרַד a distance equal to the length of &c.—Pl. מָרַד. Ib. מָרַד (fr. מָרַד f.). Sabb. 12^b; 149^a מָרַד the height of two m.—R. Hash. 24^a (Ms. O. מָרַד, v. Rabb. D. S. a. l. note 80); Tosef. ib. II (I), 2 (מָרַד ed. Zuck. (Var. מָרַד, מָרַד).

מָרַד f. (Syr. ברדעה, P. Sm. 604; Arab. bardaat, v. Fr. Aram. Fremdw., p. 104) *a garment made up of patches*. Lam. R. to I, 1 מָרַד רבדי (1 חר כותה) מָרַד (ed. Wil. מָרַד, corr. acc.) he has a garment made up of twenty four patches, v. מָרַד II.

מָרַד f. (preced.) *pack-saddle or cushion*, consisting of patches. Sabb. V, 2 (52^b) מָרַד וּכְ an ass may be driven out (on the Sabbath) with the cushion tied on his back (as a protection from cold); ib. 53^a. Tosef. Kil. V,

18/18 one must not put a cushion of patches on his shoulder (on account of the mixture of stuffs, *פלגאיר*). Y. Bicc. III, 65^d top וכ' ו' (פלגאיר) his official cloak is as befitting to him as an ass' pack-saddle; Midr. Sam. ch. VII; a. e.

מִרְדָּקָא, v. מִרְדָּקָא.

מִרְדָּקָא (מִרְדָּקָא) f. (מִרְדָּ) 1) *running about, turbulent*. Targ. Prov. VII, 11 (Ms. מִרְדָּקָא, read: מִרְדָּקָא).—*2) name of a synagogue in Caesarea (*the turbulent synagogue*, v. Josephus B. J. II, 14, 5). Y. Naz. VII, 56^a; Y. Ber. III, 6^a bot. מִרְדָּקָא (ed. Krot. מִרְדָּחָא); Lam. R. to I, 3 מדוכרָא; Num. R. s. 12 מדוכרָא (prob. to be read: מִרְדָּחָא).

מִרְדָּחָא, Tanh. ed. Bub. Huck. 2, v. מִרְדָּא.

מִרְדָּחָא I f. (b. h.) 1) fem. of מִרְדָּ II, *bitter*.—2) *bitter taste*. Y. Ber. VI, 10^a מִרְדָּחָא בשלה מִרְדָּחָא their bitter taste is gone.—3) *drop, poison* (v. אֶרְסָא). Ter. VIII, 5 ה'מ' the serpent's discharge.—Esp. *gall, bile*. Hull. III, 1; a. fr.—B. Mets. 107^b (ref. to Ex. XXIII, 25) מ' ו' that means (overflow of) bile, v. חֶלֶה.—Trnsf. *austerity, gravity*. Cant. R. to IV, 4 (play on מִרְדָּחָא) (not יוצא) שממנו יוצאת מ' לעולם (מִרְדָּחָא) (responsibility) went forth to the world. Keth. 103^b דִּיקָא מ' cast bile among the students (be austere against them). Sifré Dent. 323 (ref. to Deut. XXXII, 32) as to the great among you, their bile (austere rebuke) is distributed among you as the juice in the grapes; Yalk. ib. 946 מִרְדָּחָא פרוסה בתוך וכ' their bile is distributed within them.

מִרְדָּחָא II (b. h.) pr. n. pl. *Marah*, a station in the desert (so named from its bitter waters). Snh. 56^b; Hor. 8^b; a. e.

מִרְדָּחָא III *hoe*, v. מִרְדָּא II.

מִרְדָּחָא IV 1) *to be fat*; 2) *to be disobedient*, v. מִרְדָּ I, II.

מִרְדָּחָא מ. (רָחַב) *pride, haughtiness*. Targ. Ps. XXXV, 16 (ed. Wil. מִרְדָּחָא (v. מִרְדָּחָא) *sports*).

מִרְדָּחָא מ. (רָחַב) *pride, haughtiness*. Targ. Ps. XXXV, 16 (ed. Wil. מִרְדָּחָא (v. מִרְדָּחָא) *sports*).

מִרְדָּחָא מ. (v. מִרְדָּ IV) *power, dominion; tyranny*. Targ. Nah. III, 14 וכ' מ' increase the yoke of tyranny and force them &c. Targ. Is. XXVIII, 20. Ib. XLVII, 2 Regia (ed. מִרְדָּחָא).—V. מִרְדָּחָא.

מִרְדָּחָא f. (רָחַב) *intoxicating drink*. Targ. Ps. LXIX, 13 Ms. (ed. מִרְדָּחָא).—V. מִרְדָּחָא.

מִרְדָּחָא מ., מִרְדָּחָא f. (v. רָחַב) *large, numerous, frequent*; opp. מִרְדָּחָא; pl. מִרְדָּחָא. Hag. I, 5; a. fr.—Sifra Tsav ch. XV, Par. 11 מ' (מִרְדָּחָא) the more frequent act, v. מִרְדָּחָא. Pes. 37^a; Bets. 22^b פת מ' פת I; a. fr.—R. Hash. 4^b, a. fr. מִרְדָּחָא the larger sphere, v. מִרְדָּחָא.

מִרְדָּחָא מ. (רָחַב) *pride, haughtiness*. Targ. Ps. L, 16 (ed. Wil. מִרְדָּחָא, corr. acc.).—Pl. מִרְדָּחָא, מִרְדָּחָא. Targ. Lam. I, 5 מִרְדָּחָא (some ed. מִרְדָּחָא, corr. acc.). Targ. Ps. XXXII, 1; 5.

מִרְדָּחָא square, v. רָבַע.

מִרְדָּחָא m. (רָחַב; cmp. רָחַב), *the lowest, youngest*. Gen. R. s. 23, beg. דָּמָא שְׂבֻכְלָא Ar. s. v. מִרְדָּחָא (ed. מִרְדָּחָא (שְׂבֻכְלָא)).

מִרְדָּחָא m. (מִרְדָּ I) *rebel*. Tosef. Maas. Sh. I, 5 מ' (not מִרְדָּחָא, Var. מִרְדָּחָא, corr. acc.) a coin issued by a rebel (Bar Kokhba); Y. ib. I, 52^d top, v. מִרְדָּ I.

מִרְדָּחָא I ch. same. Targ. Y. Lev. XXIV, 10. Targ. Y. I Num. XXIV, 19 (not מִרְדָּחָא; a. e.—Pl. מִרְדָּחָא, מִרְדָּחָא. Targ. Job XXIV, 13 (ed. Wil. מִרְדָּחָא; oth. ed. מִרְדָּחָא). Targ. Is. XXX, 1; a. e.

מִרְדָּחָא II (or מ' m. (רָחַב; cmp. רָחַב) a. b. h. *running wild, esp. the wild ass*. Targ. O. Gen. XVI, 12 (h. text פִּרְאָה). Targ. Job. VI, 5 (Var. מִרְדָּחָא. Ib. XXXIX, 5; a. e.—Pl. מִרְדָּחָא. Ib. XXIV, 5.

מִרְדָּחָא (or מ' m. (מִרְדָּ) *rebelliousness*. Targ. Ps. L, 16 (ed. Wil. מִרְדָּחָא, corr. acc.).—Pl. מִרְדָּחָא, מִרְדָּחָא. Targ. Lam. I, 5 מִרְדָּחָא (some ed. מִרְדָּחָא, corr. acc.). Targ. Ps. XXXII, 1; 5.

מִרְדָּחָא f. (מִרְדָּ II) *running*.—Pl. מִרְדָּחָא. Tosef. Bekh. V, 3 (ed. Zuck. מִרְדָּחָא, v. מִרְדָּחָא).

מִרְדָּחָא, v. מִרְדָּחָא.

מִרְדָּחָא, v. מִרְדָּחָא.

מִרְדָּחָא, v. מִרְדָּחָא.

מִרְדָּחָא, Y. Taan. IV, 65^b bot., read: מִרְדָּחָא, v. מִרְדָּחָא.

מִרְדָּחָא m. (b. h.; v. מִרְדָּחָא) 1) (denom. of רִיחָא) *filled with air*. Bekh. VII, 5 (expl. Lev. XXI, 20) וכ' כל שריוח וכ' he who has wind in his testicles; Tosef. ib. V, 4 (v. קִילִישִׁים); Yalk. Lev. 632.—2) (= מִרְדָּחָא, v. מִרְדָּחָא) *smashed*. Ib. (R. Yishm.) מִרְדָּחָא הַשֶּׁן = מ' אשך [3]—(Tosef. I. c. שְׂתוּקָא).—[3] שְׂתוּקָא = *black complexion*. Bekh. I. c., opin. of R. Antigonus.]

מִרְדָּחָא f. (מִרְדָּחָא; sub. שְׂעִירָא) *plucked hair, nickname of a baldheaded person*. Ex. R. s. 24; Tanh. B'shall. 18; Yalk. Ex. 255.

מִרְדָּחָא m. (רָחַב) *intoxicating drink*. Targ. O. Lev. X, 9 (Y. מִרְדָּחָא (מִרְדָּחָא). Targ. Zech. XII, 2 מִרְדָּחָא.—V. מִרְדָּחָא.

מִרְדָּחָא, v. רָחַב.

מִרְדָּחָא f., pl. מִרְדָּחָא (רָחַב) *dripping olives*. Y. Maasr. I, 49^a top [read:] וכ' שְׂנִייה וכ' from the time that the olives of the second year in the store-house begin to drip (from the heat).

מרוותא, Y. Or. I, 61^a, v. מרבייתא.

מרוך, v. מורך.

מרום, Tosef. B. Kam. I, 4 Var., v. מרהז.

מרום pr. n. m. Merom. Y. Taan. IV, 68^b top; Y. Meg. IV, 75^a bot. מ' (א) לעזר בר מ' (א); Treat. Sof'rim XXI, 7 בריבי מקום (corr. acc.). Gen. R. s. 66 מרון Cant. R. to VII, 1 מרון Ruth R. to II, 5 מרום; Yalk. ib. 601 מרון (corr. acc.).

מרום m. (b. h.; רים) height, on high. Lev. R. s. 5; Yalk. Is. 290, v. תצב.—Pl. מרומים, constr. מרומי. Nidd. 16^b (cit. fr. Ben Sira) מרום מ' קרת he who places his (scholar's) seat on the heights of the city.

מרומא I ch. same. Targ. Ps. LXXV, 6; a. e.—Y. Taan. I, 64^b bot. מרום מובלה, v. מרומא.—Pl. מרומא. Targ. Job XVI, 19.

מרומא II f. (preced.) uplifted. Targ. Y. Ex. VI, 6, v. מרומא.

מרומתא m. (רמה) fraudulent; מ' רין a case in which the court has reason to suspect legal trickery or conspiracy. Snh. 32^b. Shebu. 30^b.

מרון I m. (מרה) rebellion; מ' rebels who surrender, v. אימרתא. R. Hash. I, 2 (16^a) (differ. in comment.); v. also next w.—[B. Bath. I, 6 Ms. M., v. מרון.]

מרון II, בית מ' pr. n. pl. Beth Maron, a place the access to which was by a narrow path. R. Hash. 18^a (expl. בני מרון, v. preced.) מ' כמעלות ביה like going up the ascent to B. M. (in single file; Var. בית מרון). Erub. 22^b (v. Rabb. D. S. a. l. note 20).—V. next w.

מרון 1) pr. n. pl. Meron, in Galilee, south of Giscala. Y. Shebi. IX, 38^d bot. Tosef. Dem. IV, 13 מ' ed. Zuck. (Var. מירוק). Tanh. ed. Bub., P'kudé 7 בקעה שעל פני מ' the valley in front of M., his native town; Ex. R. s. 52 מרון some ed. (corr. acc.). Cant. R. to VIII, 1 מ' (מ' מ' מ' (not מ' מ' מ' Y. Taan. IV, 68^d (in a fragmentary passage) מ' קרחה Meron (in connection with Jojarib) designates the place (of the family).—2) pr. n. m., v. מרום.—[Hull. 60^b מרון מרון Ar., v. מרום.]

מרונתא m. (preced.) of Meron.—Pl. מרונתא. Koh. R. to XI, 2; Pesik. B'shall., p. 94^a sq. מרונתא בני מרונתא.

מרוני h. same, (or מרוני of Maron). B. Bath. 156^b (Ms. F. מרוני, v. Rabb. D. S. a. l. note 3); Kidd. 26^b מ' Y. Peah IV, 17^d מ'.

מרוס, Tosef. B. Kam. I, 4, v. מרהז.

מרועא f. (רעע) (evil) occurrence, visitation (cmp. מרעא). Targ. Hos. XI, 7. Targ. Mic. VI, 3. Targ. Is. XLVII, 2 (v. מרועא II).

מרוצתא I f. (b. h.; ריצין) running. Yalk. Gen. 109 הכיר מרוצתא

בי שמרוצתו לרעה (some ed. שמריצ' he (Eliezer) recognized that his (Laban's) running was for evil. Midr. Till. to Ps. LXXIII ed. Bub. במ' ריצין would run after the horse in speed.

מרוצתא II f. (b. h.; ריצין) oppression, arrogance. Ruth R. introd., v. מרוצתא

מרוקא I m. (מריק) a substance used for polishing, prob. pumice (v. מריקא). B. Mets. 47^a, sq. מ' (Ar. ed. Koh. במריקא) you may take vicarious possession with a vessel made of maroqa (although it is too brittle for practical use; Tosaf.: 'date-stones used for smoothing parchment'; Rashi: 'a vessel made of baked ordure', v. גלל). Ib. מרוקא ed. (Ms. M. מרוקא, v. Rabb. D. S. a. l. note).

מרוקא II m. (v. מרוקא) saffron-colored.—Pl. מרוקין. Targ. Esth. I, 6.

מרור m. (b. h.; מרי) 1) (adj.) bitter.—Pl. מרורים. Snh. 108^b; Erub. 18^b מ' רב' let my food be bitter as an olive leaf but given at thy (the Lord's) hand &c.; a. e.—2) bitter herb, esp. maror, (cmp. πικρῆ) a plant, prob. Cichorium litybus, Succory. Pes. II, 6, expl. ib. 39^a מה מ' חזילתו ר' (מריחה Ms. M. (ed. only מריחה). Ib. חזילתו ר' Ms. M. (ed. incorr.) as maror is soft (mild) in its beginning and hard (pungent) at its end (root). Ib. ממאי מ' ר' how can you tell that the maror (מרורים, Ex. XII, 8) means an herb, perhaps the gall of a kufia is meant? Ib. מ' אימא מ' ר' but may I not say, maror means one certain species exclusively? Ib. מ' שיש בו טעם מ' whatever has the taste of maror (bitter, v. supra). Ib. מ' מ' מ' bitter herbs which are subject to tithes merely by rabbinical enactment; a. fr.—Pl. מרורים. Ib. a. e.

מרורא ch. same, 1) bitterness, bitter taste. Targ. I Sam. XV, 32 מרור Regia, v. מרור II.—Ab. Zar. 31^b מ' דכשווא מ' the bitter sap of cuscuta.—2) bitter herb.—Pl. מרוריין. Y. Meg. IV, 74^d bot.; Y. Bicc. III, end, 65^d, v. מרוקנא.—3) (transf.) evil-doer.—Pl. מרורייא. Targ. Y. I Deut. XXXII, 2 [prob. to be read: מרורייא, v. מרורייא.—Targ. Lam. I, 5 מרורייא, v. מרורייא].

מרורתא f. (b. h. מריה; preced. wds.) venom. Pirké d'R. El. ch. XIV מרורתא פתנים, v. פתן.—Pl. מרורות troubles, evils. Esth. R. introd. to Par. 5 (ref. to מרורת, Deut. XXXII, 32) מ' (מרורת) it is they (the grapes) that brought troubles into the world; Lev. R. s. 12 מרורות (corr. acc.); Gen. R. s. 15 האשכלות הביאו מ' (corr. acc.); Yalk. Deut. 946 (some ed. מ' ר' מ', corr. acc.).

מרשניא, Erub. 69^a Ms. O., v. מרשניא.

מרשניא vessels (?). Y. Ter. VIII, 45^d bot. על... ושו' (I תרסין=חרשין, v. תרסין) and he put the posts of his bedstead into four vessels filled with water (cmp. Ab. Zar. 32^a; Y. ib. II, 41^b לסמך ב' (המשה).

מרשניא, v. מרשניא.